Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav informačních studií a knihovnictví

Studijní program: Informační studia a knihovnictví
Studijní obor: Informační studia a knihovnictví

Kateřina Mašková

Analýza činnosti oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje (Evropského domu)

Bakalářská práce

Plzeň 2009

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Hana Slámová

Oponent bakalářské práce:

Datum obhajoby:

Hodnocení:

[originál zadání práce]

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje.

V Plzni, dne 8. května 2009

.....

Kateřina Mašková

Identifikační záznam

MAŠKOVÁ, Kateřina. *Analýza činnosti oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje (Evropský dům) [Activity analysis of the Department of Foreign Libraries of Education and Research Library of Pilser region (European house)]*. Plzeň, 2009. 108 s., XXVIII s. příl. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví. Vedoucí bakalářské práce Hana Slámová.

Abstrakt

Bakalářská práce analyzuje oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. V úvodní kapitole jsou popsány východiska pro potřebu zahraniční literatury v městě Plzni. Další kapitola seznamuje čtenáře s vývojem Anglické, Rakouské a Německé knihovny před vznikem tohoto oddělení. Hlavní část práce, kapitola třetí, pojednává detailně o činnosti oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje od roku 2002 až do konce roku 2008. Analýza se týká především zřizovatelů knihoven, knihovních fondů jednotlivých knihoven, návštěvnosti, výpůjček, akcí a dalších služeb poskytovaných Anglickou, Rakouskou a Německou knihovnou. V této části práce byla také popsána Galerie Evropského domu, jakožto neopomenutelná součást oddělení. Předposlední kapitola se zabývá výsledky sociologického průzkumu, který byl proveden formou dotazníku. Kapitola popisuje metodologii průzkumu, hypotézy, detailně analyzuje výsledky průzkumu, a graficky či formou komentářů je demonstruje, a tím potvrzuje či neguje stanovené hypotézy. V závěrečné části bakalářské práce jsou vyvozeny závěry. Práce je opatřena textovými, tabulkovými a fotografickými přílohami.[Autorský abstrakt].

Klíčová slova

zahraniční knihovny, knihovnické služby, knihovní fondy, oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje, Evropský dům, Anglická knihovna, Rakouská knihovna, Německá knihovna, Galerie Evropského domu, Plzeň, Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, Britská rada, Ministerstvo pro evropské a mezinárodní záležitostí ve Vídni, Goethe Institut

Obsah

Předmluva....1
1 Úvod....3
1.1 Východiska potřeb zahraniční literatury v Plzni....3
2 Vývoj před vznikem oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje....8
2.1 Idea Evropského domu....8
2.2 Scriboniovský dům....8
2.3 Anglická knihovna (dříve The British Council Ressource Centre)....8
2.4 Rakouská knihovna....9
2.5 Německá knihovna (Německá knihovna Goethe Institutu)....10
3 Oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje....11
3.1 Anglická knihovna (English Library)....13
3.1.1 Knihovní fond Anglické knihovny....14
3.1.2 Návštěvnost Anglické knihovny....16
3.1.3 Výpůjčky v Anglické knihovně....17
3.1.4 Další služby Anglické knihovny....18
3.1.5 Akce a Anglická knihovna....18
3.1.6 Cambridgeské zkoušky....19
3.2 Rakouská knihovna (Österreich Bibliothek)....20
3.2.1 Fond Rakouské knihovny....21
3.2.2 Návštěvnost Rakouské knihovny....23
3.2.3 Výpůjčky v Rakouské knihovně....24
3.2.4 Další služby Rakouské knihovny....25
3.2.5 Akce a Rakouská knihovna....25
3.3 Německá knihovna (Deutsche Lesesaal des Goethe Instutus)....27
3.3.1 Knihovní fond Německé knihovny....28
3.3.2 Návštěvnost Německé knihovny....30
3.3.3 Výpůjčky v Německé knihovně....31
3.3.4 Další služby Německé knihovny....32
3.3.5 Akce a Německá knihovna....33

3.4 Galerie Evropského domu 34
3.4.1 Akce v Galerii Evropského domu 34
4 Průzkum, jeho hypotézy a výsledky 39
4.1 Metodologie průzkumu 39
4.2 Hypotézy a cíle průzkumu 40
4.3 Průzkum v Anglické knihovně 41
4.4 Průzkum v Rakouské knihovně 51
4.5 Průzkum v Německé knihovně 59
5 Závěr 67
Seznam použitých a citovaných zdrojů 69
Přílohy I

Předmluva

Tématem bakalářské práce je oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. Sídlo oddělení zahraničních knihoven se nachází v samotném centru města Plzně, na náměstí Republiky.

Oddělení se sídlí v renesanční stavbě, která pochází ze 16. století a nese název Scriboniovský dům. V současné době je tomuto domu připisován název jiný, a to neoficiální, Evropský dům. Důvod pro toto pojmenování je jednoznačný. V prvním patře Evropského domu se nachází Anglická knihovna, ve dvorním traktu budovy je sídlo Rakouské knihovny, Německé knihovny a Galerie Evropského domu (je součástí oddělení zahraničních knihoven). Zde je nutno dodat, že v Evropském domě provozuje svoji činnost také Francouzská aliance (Alliance française), která je provozována jako samostatný subjekt a není součástí oddělení zahraničních knihoven.

Za cíl bakalářské práce si autorka stanovila popis jedinečnosti oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. Hlavní část práce je deskripcí oddělení zahraničních knihoven se zaměřením na vznik, zřizovatele, specifické fondy a provozované služby tohoto oddělení.

Bakalářská práce se opírá především o konzultace a podporu zaměstnanců oddělení zahraničních knihoven. Nejhodnotnější informace poskytla během konzultací ředitelka Studijní a vědecké knihovny PhDr. Ivanka Horáková. Dále práce vychází ze statistických údajů a ročenek Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje.

Autorka využila sociologickou podporu bakalářské práce ve formě dotazníkového průzkumu. Dotazník byl sestaven na základě stanovených hypotéz a požadavků ze strany Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje.

Podnětem pro výběr tématu byl autorčin zájem o rodné město Plzeň. Téma, které bylo nabídnuto ze strany PhDr. Ivanky Horákové, bylo tedy autorce blízké. Stalo se jasnou výzvou z toho důvodu, že doposud nebylo o tomto unikátním oddělení zahraničních knihoven nic souhrnně sepsáno. Autorka také absolvovala měsíční praxi v tomto oddělení.

Díky tomu, že téma bakalářské práce pokrývá tři knihovny a galerii, musela autorka přistoupit k většímu rozsahu práce, ke kterému přispělo také to, že dotazníkový průzkum byl proveden samostatně v jednotlivých knihovnách.

Práce je vytvořena logicky a uceleně. Skládá se z pěti hlavních kapitol. V první kapitole se autorce podařilo vytvořit souhrn východisek pro potřeby zahraniční literatury v Plzni. Druhá kapitola popisuje vývoj knihoven před vznikem Evropského domu. Kapitola třetí je analýzou oddělení zahraničních knihoven od jeho vzniku, až po dnešní dobu. Předposlední kapitola zahrnuje průzkum, jeho hypotézy a výsledky. Poslední částí bakalářské práce je závěr, kde autorka shrnuje fakta a vyvozuje závěry pro tuto práci.

Práce je opatřena přílohami. Z velké většiny jsou tyto přílohy tabulkové a autorka na ně odkazuje přímo v textu. V příloze čtenář nalezne fotodokumentaci oddělení zahraničních knihoven a ukázky použitých dotazníků.

Autorka k citování využila metodu Harvardského systému, tj. pomocí prvního údaje záznamu a data vydání, stanoveného normou ČSN ISO 690. Údaje jsou z důvodu přehlednosti v textu uvedeny v hranatých závorkách. V případech, kde je citovaný dokument dílem více autorů, je citován dle příjmení prvního z nich. U absence primární odpovědnosti je dokument odcitován pomocí prvních slov z názvu. Rozlišení malých písmen (a, b, c) je zvoleno u dokumentů, které mají stejný první údaj i rok vydání. Bibliografické záznamy citovaných zdrojů jsou řazeny abecedně a citovány jsou dle mezinárodních norem ISO 690 a ISO 690-2.

Mé poděkování patří ředitelce Studijní a vědecké knihovny PhDr. Ivance Horákové, dále všem zaměstnancům oddělení zahraničních knihoven, nejvíce pak paní Evě Hanzalové za Rakouskou knihovnu, za Německou knihovnu Mgr. Danuši Kacerlové a za Anglickou knihovnu Mgr. Vlastě Kapsové, a také vedoucí oddělení zahraničních knihoven paní Jindřišce Hrádkové. V neposlední řadě pak vedoucí práce PhDr. Haně Slámové, Ph.D. za podnětné konzultace, odborný dohled a vstřícnost.

1 Úvod

Analýzu sledované problematiky je třeba začít na obecnější úrovni, informacemi o širším prostředí instituce, protože právě to výrazně ovlivňuje její činnost. V případě analýzy činnosti oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje si nejprve povšimneme samotného města Plzně. Hlavní faktory, které ovlivňují informační potřeby zahraniční literatury v Plzni, jsou: velikost lokality, tj. města Plzně, a počet jejích obyvatel, vzdělanost obyvatelstva, množství středních škol, které mají v učebních osnovách výuku cizích jazyků a zcela jistě patří mezi potenciální uživatele. Množství intelektuálně orientovaných institucí, firem a knihovny tvoří určitý typ konkurence pro sledovanou instituci, či mohou s touto institucí spolupracovat.

1.1 Východiska potřeb zahraniční literatury v Plzni

Plzeň je čtvrtým největším městem v České republice. V západní části Čech zaujímá výrazné dominantní postavení jako silné průmyslové, obchodní, kulturní a správní centrum. Město bylo založeno v roce 1295 na soutoku řek Úhlavy, Úslavy, Radbuzy a Mže českým králem Václavem II. Výhodná geografická poloha mezi Prahou a zemskými hranicemi mu umožnila rychlý ekonomický rozvoj.

Dnešní Plzeň se rozkládá na ploše 125 km^2 a žije zde zhruba 167 000 obyvatel. Vysoká kulturní i hospodářská úroveň města se odrazila v osobitém stavebním vývoji.

Díky své výhodné poloze na křižovatce obchodních cest bylo město Plzeň vždy významným obchodním i kulturním centrem plzeňského regionu. V současnosti město nadále profituje z výhodné geografické polohy v centru Evropy, vynikajícího silničního spojení s hlavním městem České republiky a sousedním Německem a z blízkosti pražského mezinárodního letiště Ruzyně.

V období industrializace v 19. stol. byly v Plzni založeny známé průmyslové giganty, strojírenský komplex Škoda a Plzeňský Prazdroj. Mimořádným projektem v rámci celé České republiky je současná výstavba moderní průmyslové zóny Borská pole. Úsilí o zkvalitnění úrovně vzdělání vyvrcholilo v roce 1991 založením Západočeské univerzity. [Plzeň, 2009-02-28]

V průmyslové zóně města Plzně najdeme logistická centra, nájemní haly pro lehkou výrobu, služby i obchod. Firmy, které zde provozují svoji činnost, jsou zahraniční (např.: Kerio Technologies, s. r. o., USA; MBtech Bohemia, s. r. o., Německo). Za

důležité průmyslové giganty v Plzni lze také považovat japonské firmy Panasonic a KOYVO, které výrazně používají anglický jazyk, jako komunikační. [Útvar koncepce a rozvoje města Plzně, 2009-02-28]

Město Plzeň se může pyšnit spoluprací se zahraničními městy (jedná se o tzv. partnerská města) jako například Ragensburg (Německo), Winterthur (Švýcarsko), Birmingam (USA, Alabama) a další. I v této spolupráci lze nalézt východisko pro potřebu zahraniční literatury a informačních zdrojů. [Útvar koncepce a rozvoje města Plzně, 2009-02-28]

V Plzni se nachází Eurocentrum, které působí v rámci odboru informování o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR v útvaru místopředsedy vlády pro evropské záležitosti Alexandra Vondry. Eurocentrum Plzeň bylo slavnostně otevřeno 23. října 2006 a poskytuje bezplatné služby veřejnosti v oblasti informování o Evropské unii. Praktické informace zde mohou nalézt studenti, učitelé, zájemci o práci v zemích EU, ti, kteří uvažují o využití některého z evropských programů a fondů a další. Eurocentrum Plzeň pořádá také semináře, konference, přednášky na aktuální evropská témata a bezplatné přednášky pro žáky základních a studenty středních škol v Plzeňském kraji. [Plzeň, 2009-02-28]

Plzeň je kulturním městem, především v letních měsících při konání festivalů se zde prolínají kultury ze všech zemí světa. K nejhodnotnějším tradicím plzeňského kulturního prostředí patří činnost Divadla J. K. Tyla. Plzeň je dějištěm kulturních akcí a festivalů mezinárodního významu, konají se zde např. Smetanovské dny, Skupova Plzeň, Historický víkend, festival Na ulici, Pilsner Fest, Mezinárodní bienále kresby či festival Divadlo. V rámci Plzeňského kulturního léta jsou pořádány koncerty na otevřených pódiích v centru města. Přízni českých i zahraničních milovníků umění se těší Divadlo J. K. Tyla (opera, opereta, balet a činohra) i loutkové Divadlo Alfa s inscenacemi uzpůsobenými pro zahraniční návštěvníky. Oficiální kulturní scénu doplňuje pestré spektrum tzv. alternativní a klubové kultury a bohatý kalendář akcí na pěších zónách v centru města. [Plzeň, 2009-02-28]

Plzeň se stává po mnoho let vyhledávaným cílem turistů. Cestovní ruch Plzně je prosperující z důvodu velkého množství historických a technických památek, poloze města či celosvětově proslulého plzeňského pivovaru, tato místa spolu se zoologickou

zahradou patří mezi nejpopulárnější turistické cíle. [Česká centrála cestovního ruchu. CzechTourism, 2008].

Nejčastěji město Plzeň navštěvují zahraniční turisté pocházející ze zemí jako jsou Německo, Rakousko, Belgie a Slovensko. [STEM/MARK, 2007]

Ve městě nyní působí nejen čtyři hotelové řetězce (TOP CityLine, Best Western, Marriott, Vienna International), ale také hotely sdružené pod společnou značkou 5BH (BW Hotel Panorama, Hotel Plzeň, Hotel Palace, Hotel Roudná, Hotel Irida). V Plzni je Možnost uskutečnění konferencí v dalších objektech, např. v posluchárnách Západočeské univerzity, Divadle J. K. Tyla, v sálech Domu kultury, prostorách Západočeského muzea či ve skvostně rekonstruované Měšťanské besedě. Tyto prostory a vynikající dostupnost Plzně (Německo jedna hodina cesty, letiště Ruzyně hodina a půl cesty) přitahují mnoho zahraničních organizací, které se Plzeň díky této široké nabídce stává lákavou pro konference, kongresy či jiná setkání. [Plzeň, 2009-02-28]

Díky průmyslové tradici a potenciálu Plzně vykazuje město o něco vyšší zaměstnanost v sekundární sféře v porovnání s ostatními regiony v ČR. Relativně vysoký podíl zahraničních investic řadí město na přední místo v České republice a dílem díky této skutečnosti je nezaměstnanost v Plzni nižší než je republikový průměr. [Útvar koncepce a rozvoje města Plzně, 2009-02-28]

Plzeň poskytuje širokou nabídku školství odpovídající významu města této velikosti. Základní vzdělání získá žák úspěšným ukončením základní školy, a na nižším stupni šestiletého nebo osmiletého gymnázia. Na území Plzně se nachází 31 základních škol, z toho dvě jsou soukromé.

Střední školy poskytují střední odborné vzdělání, úplné střední vzdělání, úplné střední odborné vzdělání a vyšší odborné vzdělání a připravují pro výkon povolání a pro studium na vysokých školách. Kategorizace a přehled středních škol viz (*příloha č.2 Kategorizace středních škol*).

Střední odborné učiliště připravuje pro výkon dělnických povolání a odborných činností.

Studium může být zakončeno závěrečnou zkouškou nebo maturitou. Úplná střední vzdělání, gymnázia jsou všeobecně vzdělávací školy, které připravují především ke studiu na vysokých školách a popř. pro výkon některých činností v dalších oblastech. Gymnázium je zakončeno maturitní zkouškou.

Střední odborná škola připravuje pro výkon odborných činností. Studium je čtyřleté a je zakončeno maturitní zkouškou. [Útvar koncepce a rozvoje města Plzně, 2009-02-28]

Na území města Plzně působí dvě vysoké školy, Západočeská univerzita v Plzni a Univerzita Karlova v Praze – Lékařská fakulta v Plzni.

Západočeská univerzita je jedinou vysokoškolskou institucí v Plzeňském kraji, která nabízí široké spektrum studia v bakalářských, inženýrských, magisterských nebo doktorských studijních programech z oblasti strojírenství, elektrotechniky, pedagogiky, ekonomiky, informatiky, aplikované mechaniky, matematiky a fyziky, filozofie, sociální a kulturní antropologie, archeologie, cizích jazyků, práva a veřejné správy.

Západočeská univerzita má osm fakult, jsou to Fakulta aplikovaných věd, Fakulta ekonomická, Fakulta pedagogická, Fakulta elektrotechnická, Fakulta právnická, Fakulta filozofická, Fakulta strojní, Fakulta zdravotnických studií. Dále jsou na univerzitě tři ústavy: Ústav umění a designu, Nové technologie a Ústav jazykové přípravy (viz dále). [Západočeská univerzita, 2009-02-28]
Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Plzni je jednou ze šestnácti fakult Univerzity Karlovy v Praze. Studium je rozděleno do dvou základních oborů, všeobecného lékařství a stomatologie. Vedle těchto oborů nabízí Lékařská fakulta bakalářské studium ošetřovatelství a zdravotně-sociální. [Univerzita Karlova. Lékařská fakulta v Plzni, 2009-02-28]

Ústav jazykové přípravy (UJP) vznikl 1.června 2008 jako univerzitní pracoviště zajišťující jazykovou výuku studentů ZČU, kteří nestudují příslušné jazyky jako obor. Ústav poskytuje anglický, německý, francouzský, španělský, ruský a portugalský jazyk, nizozemštinu, češtinu pro cizince a latinu. Studenti ZČU mohou studovat obecné jazyky nebo jazyky zaměřené na profesní a odbornou komunikaci. Ústav spolupracuje s profesními organizacemi v Evropě a zapojuje se do komunikace o budoucnosti jazykového vzdělávání v Evropě a o standardizaci jazykových zkoušek. UJP se zapojuje do projektů zaměřených na zkvalitňování jazykového vzdělávání.[Západočeská univerzita. Ústav jazykové přípravy, 2009-02-28]

Nabídka jazykových škol v Plzni je velká. Níže uvedené jazykové školy nabízejí výuku anglického i německého jazyka, mezi největší plzeňské jazykové školy patří Státní jazyková škola v Plzni, Jazyková škola Eufrat, Dimenze Plzeň, International Language School, Skřivánek, Slůně, Spell atd. [jazykové-školy.cz, 2009-02-28]

Na území Plzně působí kromě Studijní a vědecké knihovny také knihovna univerzální, veřejná – Knihovna města Plzně, knihovna univerzitní – Univerzitní knihovna Západočeské univerzity v Plzni. A dále se v Plzni nacházejí knihovny školní při gymnáziích, středních školách atd.

Knihovna města Plzně má jedenáct velkých poboček (Ústřední knihovna pro dospělé, Ústřední knihovna pro děti a mládež, Bolevec, Bory, Doubravka, Lobzy, Lochotín, Skvrňany, Slovany, Vinice, Hudební a internetová knihovna), bibliobus a ostatní knihovny v Plzni a přilehlých částech města. Tato knihovna v roce 2007 disponovala 428 890 knihovními jednotkami. [Knihovna města Plzně, 2009]

Univerzitní knihovna Západočeské univerzity v Plzni má pět odborných pracovišť a to Knihovnu Bory, Knihovnu Fakulty právnické a Fakulty filozofické, Knihovnu zdravotnických studií, Pedagogickou knihovnu a Ekonomickou knihovnu v Chebu. V roce 2007 knihovna disponovala s 394 834 knihovními jednotkami. Univerzitní knihovna buduje knihovní fond a poskytuje knihovnicko – informační služby v souladu se studijními obory a výzkumnými záměry Západočeské univerzity v Plzni. Služby poskytuje knihovna zaměstnancům a studentům ZČU i veřejnosti. [Západočeská univerzita. Univerzitní knihovna, 2009]

V Plzni se také nachází knihovna Západočeského muzea v Plzni, ale svým složením fondu ji nelze považovat ani za konkurenci ani za možného spolupracovníka oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. V knihovně se nacházejí dokumenty z oblasti historie, pomocných věd historických, kulturní antropologie a etnografie, dějin kultury a vzdělanosti a přírodovědných oborů. Knihovna je bohatá na rukopisy a prvotisky. [Západočeské museum, 2009]

Z výše uvedených informací vyplývá, že potřeba vzdělávání v oblasti cizích jazyků je ve městě Plzni výrazná. Mnoho středních škol, dvě vysoké školy, jazykové školy a velké množství mezinárodních firem vytváří velmi širokou skupinu potenciálních uživatelů, a tím i velmi dobrou výchozí pozici pro existenci této instituce.

2 Vývoj před vznikem oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje

Budeme-li se zabývat historií oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje, budeme muset přistoupit nejprve k jednotlivým knihovnám a jejich historii, což nás dovede ke sloučení do jednoho administrativně vedeného oddělení.

2.1 Idea Evropského domu

Idea Evropského domu vznikla v Plzni krátce po československé tzv. Sametové revoluci (krátce po osmdesátém devátém roce), kdy Magistrát města Plzně oslovilo několik zahraničních subjektů. Nejdříve to byla Britská rada (British Council) a později Francouzská aliance (Alliance francaise), které projevily zájem otevřít v Plzni svoje pobočky. Město Plzeň se vyjádřilo vstřícně a našlo vhodné prostory pro provozování těchto institucí. [KAPSOVÁ, 2006]

2.2 Scriboniovský dům

Britská rada a Francouzská aliance získaly pro svoji činnost prostory na náměstí Republiky č. 12, v prvním patře historické budovy tzv. Scriboniovského (Valdštejnského) domu, původně významného měšťanského domu s renesančním přízemím a krovy. Počátkem devadesátých let byl tento dům rekonstruován, proběhla oprava střechy, krovů a prostory prvního a druhého patra tak, aby mohly zahájit svoji činnost již zmiňované instituce. Tento dům je majetkem města Plzně a Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje dané prostory dostala pouze do správy za symbolickou jednu korunu českou. Fotografická příloha domu viz (*Příloha č. 13 Fotodokumentace Evropského domu*). [HENDRYCHOVÁ, 2000]

2.3 Anglická knihovna (dříve The British Council Ressource Centre)

Pobočka Britské rady vznikla v Plzni v roce 1992 pod názvem The British Council Ressource Centre. Svoje prostory získala Britská rada od města Plzně v prvním patře Scriboniovského domu. Hlavní cíle s tímto centrem Britské rady byly v poskytování informací o jazyce a kultuře Velké Británie. Toto Britské centrum až do roku 2001 nebylo pod správou Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje.

V roce 2002 dochází k velké reorganizaci Britské rady, která podstatně mění svoji koncepci a omezuje činnost na celém území České republiky. Po deseti letech působení

v Plzni předává Britská rada svá centra pod správu nejrůznějších institucí. Z bývalých center, a tedy i toho v Plzni, se stává tzv. „partnerská knihovna“ a navazuje na dosavadní činnost.

V případě Britského centra přechod na statut partnerské knihovny znamenal konkrétní podepsání smlouvy mezi Britskou radou, Magistrátem města Plzně a Studijní a vědeckou knihovnou Plzeňského kraje. Magistrát města Plzně jako majitel objektu, kde se dnešní Anglická knihovna nachází, a Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje jako správce, jemuž byl původní fond darován. Od roku 2002 se tedy změnil název na Anglická knihovna (English Library).

V roce 2005 se smlouva rozšířila i o podílení se na organizaci tzv. Cambridgeských zkoušek. Anglická knihovna tedy dostává od Britské rady status regionálního zástupce pro administraci těchto zkoušek. [KAPSOVÁ, 2006]

2.4 Rakouská knihovna

V okamžiku, kdy i Rakouská republika prostřednictvím svého velvyslanectví a Rakouského kulturního fóra projevila během roku 1994 zájem o zřízení Rakouské knihovny v Plzni, padlo rozhodnutí, že také Rakouská knihovna bude umístěna do stejného objektu, tedy do Scriboniovského domu.

Po dohodě Rakouského kulturního fóra města Plzně a Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje (dříve Státní vědecké knihovny v Plzni) bylo rozhodnuto, že bude ve své režii provozovat Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje. [VYČICHLO, 1998]

Rakouská knihovna (Österreich Bibliothek) byla slavnostně otevřena v 6. listopadu 1995**.** Na vybavení knihovny věnoval Magistrát města Plzně částku 210 000 Kč a rakouská strana poskytla více než 3 000 svazků knihovního fondu v hodnotě milionu šilinků. Zásluhou rakouských partnerů disponovala knihovna počítačem, kopírovacím zařízením a videosystémem. Rakouská strana přislíbila každoroční doplňování fondu novými knihami, časopisy a audiovizuálními dokumenty. Rakouská knihovna od počátku také neformálně spolupracuje s katedrou germanistiky v Plzni. [HENDRYCHOVÁ, 2000]

Knihovna od otevření do října 1997 působila v upravených prostorách bývalé prodejny Supraphonu. Dne 17. listopadu 1997 byla Rakouská knihovna otevřena pro veřejnost a přesunuta do dvorního traktu domu na náměstí Republiky 12. Po přistěhování dostala

knihovna k dispozici samostatný výstavní prostor – galerii. Podařilo se připravit několik společných výstav rakouských a českých umělců.

2.5 Německá knihovna (Německá knihovna Goethe Institutu)

První zájem z řady Goethe Institutu o zřízení Německé knihovny v Plzni projevila ředitelka Německé čítárny Goethe Institutu v Praze v zastoupení německého státu v roce 1996. Koncem září 1996 se zástupci Státní vědecké knihovny v Plzni (dnes Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje) poprvé zúčastnili jednání a knihovna potvrdila ochotu provozovat Německou čítárnu. Na zřízení této čítárny však nebylo dost finančních prostředků, Státní vědecká knihovna nebyla schopna zakoupit zařízení čítárny. Teprve po neúspěšném jednání s Ministerstvem kultury České republiky podalo pomocnou ruku město Plzeň (stejně jako v případě Rakouské knihovny). Město na základě dvou grantů vypomohlo částkou 180 000 Kč. [VYČICHLO, 1998]

O názvu Německé knihovny byla vytvořena dohoda. Deutsche Lesesaal tedy nese český název Německá knihovna Goethe Institutu. Vybavení knihovny zařídila a vybrala PhDr. Ivanka Horáková. Goethe Institut se podílel nejen na zřízení knihovny, ale poskytl knihovně také počáteční fond 2 700 knihovních jednotek, a to knihy, video a audiokazety.

Slavnostní otevření Německé knihovny Goethe Institutu se konalo dne 5. listopadu 1998 u příležitosti semináře knihovnické trendy II. s mezinárodní účastí za přítomnosti charge d´affaires Spolkové republiky Německo Wernera Wnendta, dále také ředitelky Goethe Institutu v Praze paní Gabriele Becker a dalších čestných hostů.

Německá knihovna od počátku spolupracuje s Rakouskou knihovnou, a to na projekci celovečerních filmů a výstav výtvarných prací ve výstavní síni v přízemí budovy (dnes Galerie Evropského domu).

Knihovna rozvíjela spolupráci s německou lektorkou, Dr. Phil. Sabinou Schroeter-Brauss. Odbornou pomoc ve výpůjční době i při dalších doprovodných akciích zabezpečuje emeritní dříve vedoucí katedry germanistiky Pedagogické fakulty Západočeské univerzity v Plzni dr. Johanna Filipová. Služby v knihovně od počátku jejího vzniku zajišťuje Mgr. Dana Kacerlová. [HENDRYCHOVÁ, 2000]

3 Oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje

V roce 2002 vzniká při Studijní a vědecké knihovně Plzeňského kraje nové oddělení, a to oddělení zahraničních knihoven, které zahrnuje Anglickou knihovnu, Rakouskou knihovnu, Německou knihovnu a Galerii Evropského domu. Oddělení sídlí v jedné budově, a to v Evropském domě na náměstí Republiky v Plzni.

Každá knihovna zůstává samostatným pracovištěm. Veškeré fondy oddělení zahraničních knihoven lze vyhledat v elektronickém katalogu Studijní a vědecké knihovny (Aleph) a veškeré služby se řídí Knihovním řádem Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje.

Činnost oddělení se soustředí nejvíce na studující a odbornou veřejnost, z čehož vychází profilace fondů a poskytované služby.

Dnes má oddělení zahraničních knihoven šest zaměstnanců s různou délkou úvazku. Vedoucí oddělení je Jindřiška Hrádková, která je zástupem za mateřskou dovolenou Mgr. Vlasty Kapsové. Oddělení je odborně řízeno Mgr. Magdou Šrajbovou, náměstkyní pro hlavní činnost. Mgr. Šrajbová řídí toto oddělení spolu se sedmi dalšími. Celé oddělení je zastřešeno PhDr. Ivankou Horákovou, ředitelkou Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje.

Knihovní fond oddělení zahraničních knihoven prošel v nedávné době rekatalogizací z důvodu změny knihovního systému Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje ze systému KIMS na nový systém ALEPH.

Pro lepší pochopení následuje organizační schéma oddělení zahraničních knihoven.

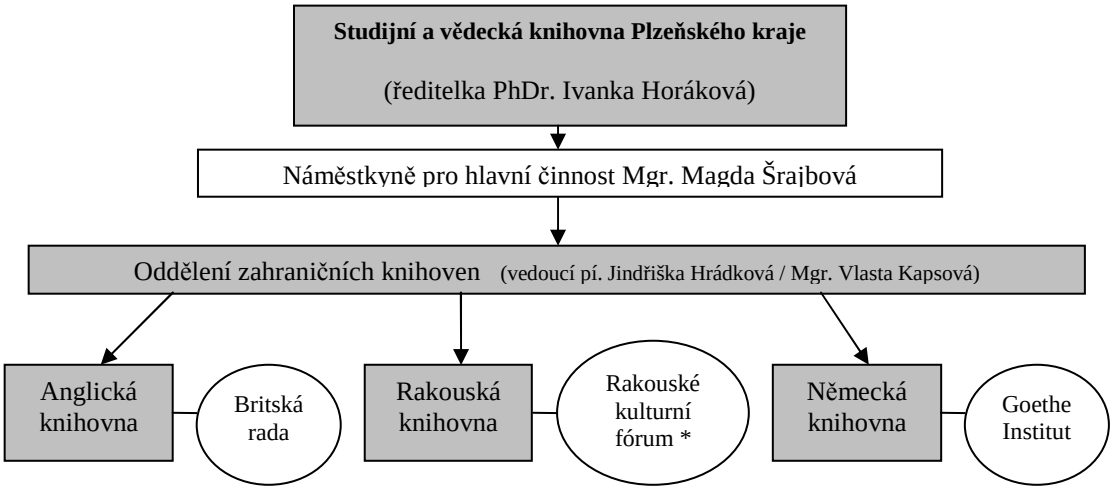

* řízeno Ministerstvem pro evropské a mezinárodní záležitosti ve Vídni

Organizační schéma č.1 Oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje

Lze říci, že oddělení zahraničních knihoven jako takové není historicky staré. Rok 2009 je osmý v jeho působnosti. Historie jednotlivých knihoven, které dnes tvoří toto oddělení, je zachycena v kapitole předcházející.

Pro analýzu oddělení autorka využije možnosti si oddělení zahraničních knihoven rozdělit na jednotlivá pracoviště a jednotlivě každé pracoviště popsat. Tato Analýza obsahuje čtyři kapitoly: Anglická knihovna, Rakouská knihovna, Německá knihovna a Galerie Evropského domu.

3.1 Anglická knihovna (English Library)

Kořeny Anglické knihovny v Plzni sahají do roku 1992. V tomto roce byla založena Britskou radou a nesla název The British Council Ressource Centre (více informací o historii Anglické knihovny viz kapitola 2.3). Od roku 2002 je však součástí oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. Knihovna s Britskou radou nadále spolupracuje a je k Britské radě ve vztahu partnerské knihovny.

Knihovna je financována z prostředků Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje a Britskou radou. Britská rada každoročně věnuje peněžní dar na nákup knih podle potřeb knihovny. Dále také Anglická knihovna dostává knižní dary formou souborů knih jako například kolekce knih pro děti nebo soubor knih o sportu či kolekce učebnic. Finanční dar Britské rady tvoří z celkového počtu dokumentů jednu třetinu. Pro příklad v roce 2008 činil finanční dar ze strany Britské rady 158 631 Kč (4866 GBP).

V listopadu se uskutečnila schůzka ředitelky SVK PK s novým ředitelem Britské rady v Praze Nigelem Bellinghammem a byly projednány nové podmínky partnerství od roku 2009, které přinesou především změny v čerpání a velikosti finanční pomoci.

Akvizici Anglické knihovny provádí oddělení doplňování knihovního fondu Studijní a vědecké knihovny. Akvizice se dělá na základě požadavků ze strany osnov vzdělávacích institucí, požadavků uživatelů, trendů a nabídky velkých nakladatelství jako například Oxford a Cambridge University Press, Longman apod. Pro oddělení doplňování knihovního fondu na základě těchto požadavků vytipují zaměstnanci Anglické knihovny vhodné dokumenty.

Anglická knihovna zaměstnává jeden a půl knihovníka, jsou to Jindřiška Hrádková, Mgr. Monika Bechná a Bc. Senta Shandová. Zaměstnanci knihovny mají jak jazykové, tak i informační kurzy. Samozřejmostí je stálé dovzdělávání. Dále s knihovnou spolupracují jazykoví konzultanti.

Anglická knihovna jako jediná z oddělení zahraničních knihoven je k dispozici i ve víkendovém čase, a tím je sobotní dopoledne. Více informací o otevírací době Anglické knihovny viz (*Příloha č. 3 Otevírací doba oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje*) a fotodokumentace knihovny viz (*Příloha č. 14 Fotodokumentace Anglické knihovny*).

3.1.1 Knihovní fond Anglické knihovny

Velká většina knihovního fondu Anglické knihovny je britské provenience, neboť základ fondu byl vytvořen díky Britské radě, která věnovala knihovní sbírku Studijní a vědecké knihovně Plzeňského kraje. Fond je čtenáři dostupný formou volného výběru.

Je důležité si uvědomit, jak fond Anglické knihovny rychle zastarává. Je to z důvodu neustálých změn osnov a doporučené literatury ve vzdělávacích institucích. Ale i jazyk prochází neustálým vývojem, je také důvod pro vyřazování dokumentů z fondu. Aktualizace fondu probíhá jednou ročně.

Knihovna koncem loňského roku dokončila revizi fondu, která přinesla velkou změnu v objemu fondu, neboť došlo ke zkompletování MC či CD s knihami. Dříve každé z nich tvořilo samostatnou knihovní jednotku..

Fond Anglické knihovny čítá cca devět tisíc jednotek. Fond Anglické knihovny tvoří: knihy, knihy včetně poslechu (učebnice, zjednodušené texty z beletrie), audioknihy na CD a MC, DVD vzdělávací i zábavné, videokazety.

Referenční knihovna obsahuje: The Cambridge Encyclopedia, Encyclopedia of Contemporary British Culture, The Cambridge Encyclopedia of the English Language, The Cambridge Encyclopedia of Language, Encyclopedia of Shakespeare aj.

Knihovna obsahuje výukové materiály pro začátečníky, pro pokročilé, pro základní školy, pro střední školy, pro jazykové školy, pro dospělé zaměřené na výuku obecné a odborné angličtiny a zkoušky z obchodní angličtiny.

Velkou část knihovního fondu tvoří přípravné materiály pro zkoušky jako jsou Cambridgeské zkoušky, zkoušky z právnické angličtiny, obchodní angličtiny, angličtiny pro děti, angličtiny pro studium a pobyt v zahraničí IELTS.

Dále knihovna nabízí: metodické a lingvistické materiály pro učitele, British Studies **–** informace o historii a současnosti Velké Británie**,** audio a videokazety, CD-ROMy a hudební CD**,** beletrie**,** zjednodušenou četbu a knihy pro děti a mládež**.**

V knihovně najdeme základní nabídku periodik: deník The Guardian a časopisy Geografical, New Scientist, She a History Today.

Uspořádání knihovního fondu je velice zajímavé a v našich podmínkách ojedinělé. Pořádání Anglické knihovny je ovlivněno Britskou radou a v anglickém prostředí je obvyklé. Třídění má lokace (location) a klasifikaci (classification). Vše je popsáno podle zkratek, které zastupují celý název.

Pro příklad lze uvést tyto:

RL – referenční knihovna (reference library)

LL – literatura k absenčním výpůjčkám (loan library)

BS – britské reálie (british studies) – BS

CEX – Cambridgské zkoušky (cambridge examinations)

Celé řazení knihovního fondu Anglické knihovny je možné najít v (*Příloha č. 4 Uspořádání dokumentů v Anglické knihovně*).

Přírůstky od roku 2002 do roku 2008

Při pozorování vývoje přírůstků do fondu Anglické knihovny lze říci, že největší růst fondu měla knihovna v roce **2007**, kdy přírůstek knihovny činil 2 969 dokumentů. Tuto tendenci měla knihovna i v roce **2005** a **2006**.

V roce **2002** byl přírůstek pouhých 369 dokumentů zatímco v roce **2003** číslo značně vzrostlo na 1 056. V minulém roce (**2008**) činil přírůstek celkem 1 908 dokumentů.

Velké rozdíly lze pozorovat v přírůstcích podle typu dokumentů. V roce **2002** do fondu Anglické knihovny přibylo 242 knih a 125 d audio dokumentů a 2 CD-ROMy. V roce **2003** to bylo 918 knih, 117 audio, ale i 16 kusů video a 7 CD a 14 CD-ROMů.

Velký rozvoj techniky se odrazil v roce **2005,** kdy přírůstek do fondu tvořilo 72 kusů audio dokumentů, 82 video dokumentů a 83 dokumentů digitálních. Tento trend se udržel i v roce **2006**. Také je možno pozorovat zajímavý skok v počtu knih v roce **2004** byl přírůstek do fondu Anglické knihovny 415 knih, a oproti tomu v roce 2005 1 554 knih.

Rok **2006** a **2007** byl na audio a video dokumenty skromnější, o to byl však větší přírůstek knih. Rok **2006** 2 899 knih a rok **2007** 2 379 knih. V roce **2008** se fond rozrostl o 1 528 kusů knih, o 58 audio dokumentů, o 183 video dokumentů, o 131CD a 3 DVD kusy.

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2009e, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003]

Bližší statistické ukazatele viz (*Přílohy č. 5 Přírůstky do fondů 2002 – 2008*) a (*Příloha č. 6 Souhrnný přírůstek do fondů knihoven 2002-2008*).

3.1.2 Návštěvnost Anglické knihovny

Uživatelé Anglické knihovny jsou z řad studentů středních, vysokých a jazykových škol, dále kandidáty Cambridgeských zkoušek. Knihovnu navštěvují také pedagogové a zájemci o odbornou angličtinu.

Výroční statistické zprávy Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje mluví jasně. Anglická knihovna je nejnavštěvovanější knihovnou z oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. Nejvíce návštěvníků prošlo Anglickou knihovnou v roce **2002** (13 383 návštěvníků), v roce **2005** (13 165 návštěvníků) a v roce **2007** (12 934 návštěvníků) Nejslabší návštěvnost za osm let působnosti byla v roce 2006 s 9 491 návštěvníků a loňském roce **2008** s počtem 9 548 návštěvníků.

Vysvětlení pro tato fakta existuje – dříve byly použity ruční statistiky. Výsledky z automatizovaného systému směrodatné jsou, ale musí se brát v potaz fakt, že ve statistikách nejsou zahrnuty návštěvy bez průkazů (tzn. např. kandidáti zkoušek, aj.). Tato čísla lze spojit s virtuální možností hledání v katalogu, prodlužování knih a spravování čtenářských kont online.

Velkou část návštěvníků Anglické knihovny tvoří účastníci exkurzí. Největší počet těchto návštěvníků na exkurzích byl v roce **2003,** kdy do knihovny přišlo 1 408 návštěvníků.

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2009e, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003]

Bližší statistické ukazatele viz (*Příloha č. 7 Souhrnné porovnání návštěvnosti oddělení zahraničních knihoven 2002-2008*) a (*Příloha č. 8 Výpůjčky a návštěvnost oddělení zahraničních knihoven 2002-2008*).

3.1.3 Výpůjčky v Anglické knihovně

K uživatelům knihovny patří neodmyslitelně i jejich výpůjčky. Ty lze rozdělit na absenční výpůjčky knih a časopisů, absenční výpůjčky ostatních dokumentů, dále na prezenční výpůjčky knih a časopisů a prezenční výpůjčky ostatních dokumentů.

a) absenční výpůjčky

V roce **2002** bylo půjčeno absenčně celkem 13 268 knih a časopisů a 3 337 ostatních dokumentů. V roce **2003** bylo absenčně půjčeno méně časopisů a knih a to 12 470, ale bylo půjčeno více ostatních dokumentů, a to celkově 3 939. V roce **2004** byl počet výpůjček téměř srovnatelný s rokem 2003. Absenčních výpůjček knih a časopisů bylo 12 678, ostatních dokumentů bylo půjčeno 3 827. I rok **2005** přesáhl 12 000 absenčních výpůjček knih a časopisů (celkem 12 218) a 3 549 ostatních dokumentů.

Rok **2006** zaznamenal pokles absenčních výpůjček všech typů dokumentů (celkově 10 049 knih a časopisů a 2 339 ostatních dokumentů). Rokem **2007** počet výpůjček absenčních opět vzrostl na čísla 12 515 knih a časopisů a 2 047 výpůjček ostatních dokumentů. Rok minulý (2008) přinesl změny v číslech. V roce **2008** bylo v Anglické knihovně uskutečněno 13 408 absenčních výpůjček knih a časopisů a 534 absenčních výpůjček ostatních dokumentů.

b) prezenční výpůjčky

Mezi absenčními a prezenčními výpůjčkami lze v Anglické knihovně najít velký rozdíl. V roce **2002** bylo prezenčně půjčeno 557 knih a časopisů a 88 ostatních dokumentů. V roce **2003** pouze 57 knih a časopisů, ale 748 ostatních dokumentů. V roce **2004** bylo uskutečněno více prezenčních výpůjček knih a časopisů a to 423 a ostatních prezenčních výpůjček celkově 886. Rok **2005** byl z hlediska výpůjček Anglické knihovny podobný jako ten předcházející (548 knih a časopisů a 881 ostatních).

V roce **2006** se počet prezenčních výpůjček snížil na čísla 344 knih a časopisů a 477 ostatních dokumentů. V roce **2007** proběhlo 923 prezenčních výpůjček knih a časopisů a 270 ostatních dokumentů. Rok **2008** přinesl čísla 313 prezenčních výpůjček knih a časopisů a 270 ostatních prezenčních výpůjček. Pohyb v těchto ukazatelích ovlivnily podmínky autorského zákona ve vztahu k dokumentům typu video, CD a DVD. Tabulkové zobrazení přírůstků do fondu knihovny viz (*Příloha č. 8 Výpůjčky a*

návštěvnost oddělení zahraničních knihoven 2002-2008). [Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2009e, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003]

3.1.4 Další služby Anglické knihovny

Anglická knihovna nabízí kromě standardních knihovnických služeb i využití technických zařízení, která jsou uživatelům k dispozici:

- Videopřehrávač k prezenčnímu shlédnutí filmů.
- Magnetofony k poslechu audioknih a audiokazet.
- CD přehrávač k poslechu hudby.
- Tabule.
- Seminární místnost se stolky pro cca 25 posluchačů. Učebnu Anglická knihovna nabízí k využití zdarma k výchovně-vzdělávacím akcím pro učitele angličtiny a školy, jako je například ukázková hodina za použití videa nebo jiných technických pomůcek.

V rámci prezenčních služeb mohou uživatelé dále využít přístup na internet, přístup do katalogu Anglické knihovny, kopírovací služby a informační servis.

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2009b]

3.1.5 Akce a Anglická knihovna

Díky bohatému knihovnímu fondu, technickému vybavení a oblíbenosti anglického jazyka je velký zájem ze stran škol o exkurze do Anglické knihovny.

Knihovna nabízí svým uživatelům účast na netradičních akcích, a to především proto, že se podílí na projektech Britské rady jako například Future City Game, Climat Changes, apod.

Neopomenutelnou kulturní aktivitou Anglické knihovny je pořádání výstav v Galerii Evropského domu. Knihovna je tak v pozici iniciátora a produkčního výstav a vernisáží, nebo má roli spolupracovníka, který má k dispozici vhodné výstavní prostory.Více informací o výstavních aktivitách přináší kapitola číslo 3. 4 Galerie Evropského domu.

3.1.6 Cambridgeské zkoušky

Od září 2004 je Anglická knihovna regionálním administrátorem mezinárodně uznávaných Cambridgeských zkoušek. Zajišťuje registraci a organizaci těchto zkoušek v Plzeňském kraji prostřednictvím poboček Britské rady v Praze a v Brně.

Zkoušky se konají ve třech termínech – jarním, letním a zimním. Hlavní koordinátora těchto zkoušek je Kamila Marčíková. Pro účely Cambridgeských zkoušek pořádá knihovna semináře pro učitele a kandidáty.

Zkoušky jsou rozděleny dle typu:

a) všeobecná angličtina

Testují čtyři základní jazykové dovednosti – čtení, psaní, poslech a mluvení – i praktickou znalost gramatiky a slovní zásoby. A jsou to KET – Key English Test, PET – Preliminary English Test, FCE – First Certificate in English, CAE – Certificate in Advanced English a CPE – Certificate of Proficiency in English.

b) obchodní angličtina

Zkoušky z obchodní angličtiny jsou zaměřeny na testování úrovně angličtiny, která se používá v oblasti obchodu, služeb a administrativy. A jsou to BEC Preliminary, BEC Vantage a BEC Higher.

c) angličtina pro studium a pobyt v zahraničí

Jedná se o International English Language Testing Systém, mezinárodní testovací systém, který je uznáván většinou univerzit ve Spojeném království, Austrálii, na Novém Zélandu, v Kanadě a Spojených státech jako vstupní jazykový požadavek. Má dva typy akademickou verzi IELTS, která se doporučuje zájemcům o vysokoškolské studium a všeobecnou verzi IELTS, která je vhodná pro zájemce o středoškolské studium v anglicky mluvících zemích, pro účastníky školení v zahraničí a pro imigrační účely.

3.2 Rakouská knihovna (Österreich Bibliothek)

Působení Rakouské knihovny v Plzni sahá do roku 1994, kdy Rakouské kulturní fórum projevilo zájem pod Ministerstvem pro evropské a mezinárodní záležitosti ve Vídni (Bundesministerium für europäische und internationale Angelegenheiten) o zřízení knihovny. V roce 1995 se z projektu stala skutečnost a Rakouská knihovna byla otevřena veřejnosti.

Od roku 2002 je součástí oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. Knihovna i nadále spolupracuje s Ministerstvem pro evropské a mezinárodní záležitosti ve Vídni (a Rakouským kulturním fórem v Praze, které je řízeno ministerstvem). Rakouská knihovna se soustřeďuje na austriaca, tzn. na literaturu rakouských autorů nebo knihy o rakouské tématice. Tato knihovna je jednou z osmi rakouských knihoven v České republice. Další jsou v Praze, Českých Budějovicích, Liberci, Olomouci, Opavě, Brně a ve Znojmě.

Knihovna je financována z prostředků Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje a Ministerstva pro evropské a mezinárodní záležitostí ve Vídni. Ministerstvo pro evropské a mezinárodní záležitosti ve Vídni každoročně věnuje peněžní dar na nákup knih dle potřeb knihovny. Knihovna také dostává knižní dary. Finanční příspěvek ministerstva formou knižního daru pro rok 2008 činil 2 150 eur.

Akvizici Rakouské knihovny provádí knihovnice Rakouské knihovny a zcela výjimečně se nakupují knihy do zahraničních knihoven v akvizici oddělení doplňování knihovního fondu Studijní a vědecké knihovny. Cesta nákupu přírůstků do fondu vede přes objednávku u knihkupce a ministerstva ve Vídni, a to Antikvariát Schaden a dále pak finance přímo antikvariátu hradí Ministerstvo pro evropské a mezinárodní záležitosti ve Vídni. Po schválení ministerstvem zašle Antikvariát Schaden knihy přímo do Rakouské knihovny.

V Rakouské knihovně je zaměstnán jeden knihovník (Eva Hanzalová). Stejně jako v knihovně Anglické je samozřejmostí že má jazykové i informační vzdělání. S knihovnou spolupracují jazykoví konzultanti. Od počátku má pro Rakouskou knihovnu rakouský lektor pracující pro Západočeskou univerzitu v Plzni (Pedagogickou fakultu) úvazek čtyři hodin týdně. V dnešní době knihovna úzce spolupracuje s Mag. Sandrou Interwinkler, která pořádá pro veřejnost konverzační kurzy v němčině a pomáhá při různých akcích knihovny, jako jsou autorská čtení, přednášky apod.

3.2.1 Fond Rakouské knihovny

Fond Rakouské knihovny čítá 7 260 knižních jednotek. Videotéka Rakouské knihovny čítá celkem 96 videokazet a DVD. Fond je čtenáři dostupný formou volného výběru. Ve fondu Rakouské knihovny najdeme především jednotky v jazyce německém. Jedná se zejména o literaturu, která se jakkoliv váže k Rakousku, a malé oddělení literatury lichtenštejnské (dar Lichtenštejnského Knížectví).

Fond Rakouské knihovny je vybaven: encyklopediemi, slovníky a příručkami. Odborná část Rakouské knihovny je zastoupena např.: lékařstvím, uměním, literární a jazykovou vědou, historií, ekonomií, bibliografiemi a malým oddělením o Lichtenštejnsku. Výukové materiály v knihovně můžeme najít pro všechny jazykové úrovně : začátečníky, pokročilé, základní školu, střední školu a i děti předškolního věku. Také zde najdeme materiály pro dospělé zaměřené na výuku obecné i odborné němčiny a přípravné materiály pro zkoušky ÖSD (rakouský jazykový diplom z německého jazyka).

Dále se v knihovně nacházejí metodické a lingvistické materiály pro učitele, audiokazety (převážně doplňky k učebnicím) a videokazety (obsahově převážně zaměřené na vlastivědu a historii Rakouska). Dále jsou ve fondu DVD, CD-ROMy a CD.V Rakouské knihovně je také velké množství beletrie a zjednodušené četby. Pro dětské čtenáře je v knihovně malé oddělení pro děti a mládež.

Rakouská knihovna odebírá deník Die Presse, týdeníky Der Profil a News. Dále knihovna nabízí široké spektrum časopisů: Bühne, Museum aktuell (nepravidelně), OEAV – O. Alpenverein, ÖHZ Aktuell (Hochschulzeitung), Musikzeitschrift, Gmünder Stadtnachrichten, Weltnachrichten (čtvrtletník, nepravidelně), Buchkultur, Ö. Zeitschrift für Kunst und Denkmalpflege (nepravidelně), Lichtungen (nepravidelně), Celuloid (čtvrtletník), Europäische Rundschau, Literatur und Kritik, Info – Europa, Liga (pololetní), Zwischenwelt (čtvrtletník, nepravidelně), Solidarität (nepravidelně), Anzeiger, Report (nepravidelně), Kultura tedesca (nepravidelně), Die Rampe.

Uspořádání fondu v Rakouské knihovně je v případě odborné literatury podle MDT (Mezinárodního desetinného třídění) toto třídění je přizpůsobeno potřebám knihovny. Beletrie je pořádána podle prvních tří písmen příjmení autora. Oddělené zvlášť najdeme v knihovně edice. Více informací o uspořádání fondu Rakouské knihovny viz (*Příloha č. 9 Uspořádání fondu Rakouské knihovny*).

Přírůstky od roku 2002 do roku 2008

Při sledování vývoje přírůstků do fondu Rakouské knihovny lze říci, že největší růst fondu měla knihovna v roce 2006 a 2007, kdy přírůstek knihovny v roce **2007** byl 339 dokumentů a v roce **2006** 305 dokumentů.

Naopak nejméně dokumentů přišlo do fondu v roce **2003,** kdy přírůstek čítal pouze 55 dokumentů. V roce **2002** činil přírůstek celkem 176 dokumentů, v roce **2004** celkem 131 dokumentů, rok **2005** celkově 145 dokumentů. V minulém roce (**2008**) činil přírůstek do fondu Rakouské knihovny celkem 151 dokumentů.

Velké rozdíly lze pozorovat v přírůstcích dle typů dokumentů. V roce **2002** do fondu Rakouské knihovny přibylo 143 knih a 16 audio dokumentů, 19 video dokumentů, 8 kusů CD a 4 kusy CD-ROMů. V roce **2003** je možné zaznamenat velký úbytek knih, a to na 50 kusů, dále do fondu nepřibylo žádné audio, pouze 1 kus videodokumentu, 3 kusy CD a 1 kus CD-ROMu.

V roce **2004** je statisticky zaznamenán opět nárůst počtu přírůstků, a to na 121 knih, 2 audio a 1 kus video dokumentů. A v tomto roce byl také zaznamenán větší počet digitálních dokumentů, a to 7 kusů.

Rok **2005** přinesl podobná čísla o přírůstcích do fondu Rakouské knihovny jako rok 2004. V tomto roce činil přírůstek 128 knih, 5 audio, 1 video dokument a 11 dokumentů digitálních.

Rok **2006** byl rokem nárůstu, a to na 245 knih a 36 CD a 4 videa a 14 kusů DVD. Naopak audio dokumenty klesly na 3 kusy.

V roce **2007** činil přírůstek do Rakouské knihovny 299 knih, 19 CD, 6 kusů CD-ROMů a 15 DVD.

Rok minulý (**2008**) byl ve znamení menšího počtu přírůstků než předcházející dva roky. V roce 2008 činil přírůstek 141 knih, 9 kusů CD a 1 kus DVD.

Bližší statistické ukazatele viz (*Přílohy č. 5 Přírůstky do fondů 2002 – 2008) a (Příloha č. 6 Souhrnný přírůstek do fondů knihoven 2002-2008*).

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2009e, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003]

3.2.2 Návštěvnost Rakouské knihovny

Uživatelé Rakouské knihovny jsou z řad studentů středních, vysokých a jazykových škol.. Knihovnu navštěvují také pedagogové a ostatní zájemci o odbornou němčinu.

Výroční statistické zprávy ukazují, že Rakouská knihovna je nejméně navštěvovanou knihovnou z oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. To však neznamená, že prostory a fond Rakouské knihovny jsou nevyužité. Počty návštěvníků knihovny nejsou malé. Až poslední rok činnosti (2008) vykazuje skok dokonce o 3000 návštěvníků. Vysvětlení pro tato fakta existuje - dříve byly použity ruční statistky. A nyní díky automatizovaného systému Aleph se musí brát v potaz fakt že ve statistikách nejsou zahrnuty návštěvy bez průkazů (například návštěvníci na exkurzích), a tato změna také poukazuje na virtuální možnost hledání v katalogu, prodlužování knih a spravování čtenářských kont online.

Nejvíce návštěvníků uvítala Rakouská knihovna v roce **2002,** a to 6 157 návštěvníků. V roce **2003** to byl také vysoký počet a to 5 889 návštěvníků. Podobným číslem se může chlubit i rok **2004,** a to počtem 5 286 návštěv.

Rok **2005** zaznamenal pokles o více jak 1000 návštěvníků, a to na číslo 4 088 návštěvníků. Rok **2006** se stal opakem oproti roku 2005 a číslo se přehouplo opět přes 5000 návštěvníků, a to na počet 5 752.

V roce **2007** byl počet návštěvníků Rakouské knihovny 4 426. V roce **2008**, jak již bylo řečeno, díky změně postupu při statistikách počet návštěvníků o mnoho klesl a to na počet 1 242 návštěv.

Velkou část návštěvníků Rakouské knihovny tvoří exkurze. Největší počet návštěvníků na exkurzích byl v roce **2008,** kdy do knihovny přišlo 3 063 těchto návštěvníků. Bližší statistické ukazatele viz (*Přílohy č. 7 Souhrnné porovnání návštěvnosti oddělení zahraničních knihoven 2002-2008*) a (*Příloha č. 8 Výpůjčky a návštěvnost oddělení zahraničních knihoven 2002-2008).*

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2009e, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003]

3.2.3 Výpůjčky v Rakouské knihovně

K uživatelům knihovny patří neodmyslitelně i jejich výpůjčky. Výpůjčky autorka rozdělila na absenční a prezenční.

a) absenční výpůjčky

V roce **2002** bylo půjčeno absenčně celkem 1 804 knih a časopisů a 92 ostatních dokumentů. V roce **2003** bylo absenčně půjčeno méně časopisů a knih, a to 800, a ostatních dokumentů 67. V roce **2004** byl počet výpůjček téměř srovnatelný s rokem 2003. Absenčních výpůjček bylo 704 knih a časopisů a ostatních dokumentů 72. Rok **2005** zaznamenal pokles na 645 výpůjček knih a časopisů a 48 ostatních dokumentů.

V roce **2006** nedošlo k větší změně v počtu absenčních výpůjček. Bylo půjčeno 613 knih a časopisů a 78 ostatních dokumentů. Rokem **2007** počet absenčních výpůjček vzrostl na čísla 729 knih a časopisů a ubylo výpůjček ostatních dokumentů na číslo 61.

V roce minulém (2008) bylo v Rakouské knihovně 726 výpůjček knih a časopisů a 108 výpůjček ostatních dokumentů, což je nejvíce od roku 2002.

b) prezenční výpůjčky

Čísla prezenčních výpůjček jsou vyšší než u výpůjček absenčních. V roce **2002** bylo prezenčně půjčeno 1 573 knih a časopisů a 92 ostatních dokumentů. V roce **2003** čísla vzrostla na 2 848 prezenčně půjčených knih a časopisů a 82 ostatních dokumentů. V roce **2004** zůstala čísla prezenčních výpůjček podobná a to 2 605 knih a časopisů a 100 ostatních. Rok **2005** byl v prezenčních výpůjčkách Rakouské knihovny slabší. Prezenčních výpůjček u knih a časopisů bylo 1 520 a ostatních 83.

V roce **2006** se počet prezenčních výpůjček příliš nezměnil a čísla se drží stále podobná. 1 819 prezenčních výpůjček knih a časopisů a 97 ostatních prezenčních výpůjček. O roce **2007** lze říci, že Rakouská knihovna v prezenčních výpůjčkách zaznamenala menší pokles na čísla 1 118 výpůjček knih a časopisů a 90 ostatních dokumentů. V roce minulém (2008) Rakouské knihovně vzrostl počet ostatních prezenčních výpůjček na číslo 230 a výpůjčky knih a časopisů se drží podobně jako v letech předcházejících a to 1 244 výpůjček.

Tabulkové zobrazení přírůstků do fondu knihovny viz (*Příloha č. 7 Výpůjčky a návštěvnost oddělení zahraničních knihoven 2002-2008*). [Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2009e, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003]

3.2.4 Další služby Rakouské knihovny

Rakouská knihovna nabízí kromě standardních knihovnických služeb i využití technických zařízení, která jsou uživatelům k dispozici:

- Přehrávače k prezenčnímu shlédnutí filmů, DVD,CD, audio, video atd.
- Magnetofon k poslechu audioknih a audiokazet.
- CD přehrávač k poslechu hudby.
- Informace o jazykových kurzech ÖSD (rakouský jazykový diplom z německého jazyka).
- promítání celovečerních filmů ve videosále Rakouské knihovny.

V rámci prezenčních služeb mohou uživatelé dále využít přístup na internet, přístup do katalogu Rakouské knihovny, kopírovací služby a informační servis.

Rakouská knihovna má otevírací dobu ve všedních dnech a celkově je k dispozici uživatelům 31 hodin týdně. Více informací o otevírací době Rakouské knihovny viz (*Příloha č. 3 Otevírací doba oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje*)a fotodokumentace knihovny viz (*Příloha č. 15 Fotodokumentace Rakouské knihovny*). [Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2009d]

3.2.5 Akce a Rakouská knihovna

Rakouská knihovna má v počtu exkurzní za rok prvenství v oddělení zahraničních knihoven. Například v roce 2008 bylo v Rakouské knihovně celkem 166 exkurzí a zúčastnilo se jich celkově 3 062 návštěvníků.

Rakouská knihovna pořádá autorská čtení a přednášky se zajímavými hosty. Pravidelnou, oblíbenou a neplacenou akcí je Germanistik-Stammtisch. Stammtisch je dobrovolné setkávání lidí, kteří se zabývají německým jazykem a literaturou.

Rakouská knihovna vítá studenty, učitele a všechny, kteří hledají možnost německé konverzace. Především je toto vhodné pro studenty, kteří mají možnost si v uvolněné atmosféře ověřit a zlepšit si svou výslovnost a jazykové znalosti při běžné mluvě a mohou se tímto způsobem připravit pro ústní zkoušky. Na rozdíl od standardním konverzacím zde nejsou probírána pevná témata. Většinou je tato akce zahájená

promítáním filmu a na promítání navazuje volná diskuse. Stammtisch zajišťuje jazyková konzultantka Rakouské knihovny Mag. Sandra Innterwinkler.

Neopomenutelnou kulturní aktivitou je i v případě Rakouské knihovny pořádání výstav v Galerii Evropského domu. Knihovna je tak v pozici iniciátora a produkčního výstav a vernisáží, nebo má roli spolupracovníka, který má k dispozici vhodné výstavní prostory. Více informací o výstavních aktivitách přináší kapitola číslo 3. 4 Galerie Evropského domu.

3.3 Německá knihovna (Deutsche Lesesaal des Goethe Instutus)

Německá knihovna byla slavnostně otevřena 5. listopadu 1998. Zájem o otevření Německé knihovny v roce 1996 projevila ředitelka Německé čítárny Goethe Institutu v Praze v zastoupení německého státu (více informací o historii Německé knihovny viz kapitola 2.3).

Od roku 2002 je Německá knihovna součástí oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. Knihovna s Goethe Institutem nadále spolupracuje a je s ním ve vztahu partnerské knihovny. Německá knihovna je jednou ze dvou certifikovaných knihoven Goethe Institutu v České republice (druhá knihovna je Německá knihovna v Brně v Moravské zemské knihovně).

Knihovna je financována z prostředků Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje a Goethe Institutu. Goethe Institut dlouhodobě propůjčil Studijní a vědecké knihovně Plzeňského kraje svůj fond. V současnosti je knihovní fond Německé knihovny nadále průběžně doplňován ze zdrojů Goethe-Institutu v Praze. Například v roce 2008 činil finanční příspěvek formou knižního daru a předplatného časopisů Německé knihovně 3 100 eur (cca 90 000 Kč).

V roce 2007 proběhlo evaluační řízení, a knihovna tak působí jako certifikované pracoviště Goethe Institutu.

Akvizici pro Německou knihovnu obstarává oddělení doplňování knihovního fondu Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. Specifikace Německé knihovny je v doplňování poznámek k titulu, které umožňují přesnější zařazení (popřípadě nalezení této knihovní jednotky) knihovní jednotky do kategorií specifických pro Německou knihovnu.

V knihovně jsou zaměstnané dvě pracovnice Mgr. Dana Kacerlová a PhDr. Johanna Filipová . PhDr. Filipová poskytuje konzultace v oboru germanistiky a příprav na zkoušky z německého jazyka, a to jeden den v týdnu. Mgr. Dana Kacerlová je knihovnicí v Německé knihovně a úzce spolupracuje s Goethe Institutem v Praze.

Německá knihovna stejně jako Rakouská knihovna má otevírací dobu ve všedních dnech a celkově je k dispozici uživatelům 31 hodin týdně.Více informací o otevírací době Německé knihovny viz (*Příloha č. 3 Otevírací doba oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje*)a fotodokumentace knihovny viz (*Příloha č.16 Fotodokumentace Německé knihovny*).

3.3.1 Knihovní fond Německé knihovny

Fond Německé knihovny je vyprofilován tak, aby přinášel informace o Německu, německé literatuře a kulturních dějinách, o historii, zeměpise a o politickém a sociálním vývoji Německa. Knihovna je významným zdrojem informací a studijního materiálu pro studenty germanistiky a pro všechny, kteří se zajímají o německý jazyk, kulturu a politiku.

V tomto roce v knihovně proběhla aktualizace fondu a došlo k vyřazení knih, které byly předány do příručního skladu Německé knihovny a do skladu Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. Ostatní média byla předána Goethe Instututu v Praze.

Objednávky dokumentů zajišťuje Mgr. Kacerlová podle částečně schváleného seznamu beletrie a naučné literatury z Goethe Institutu a podle aktuální nabídky na německém vydavatelském trhu, dále také podle stavu učebnic.

Fond Německé knihovny čítá kolem 6 382 knihovních jednotek. Referenční fond Německé knihovny tvoří: encyklopedie, slovníky, příručky (konkrétně Brockhaus, Duden, Wahrig).

Odborná literatura je zastoupena: sociologií, politikou, lékařstvím, architekturou, uměním, literární a jazykovou vědou, dějinami a ekonomií.

Ve fondu nalezneme výukové materiály pro zkoušky DALF pro začátečníky i velmi pokročilé studenty, pro základní, střední a jazykové školy a pro dospělé zaměřené na výuku obecné i odborné němčiny.

Dále knihovní fond nabízí: materiály pro zkoušky Goethe Institutu, metodické a lingvistické materiály pro učitele, audio a videokazety, CD-ROMy a hudební CD. V knihovně je k dispozici také beletrie, zjednodušená četba a knihy pro děti a mládež.

Německá knihovna odebírá tato periodika: deník Süddeutsche Zeitung, týdeníky Die Zeit, Der Spiegel, Focus, Stern a časopisy Praxis Deutsch, Natur-Kosmos, Geo, Theater heute, Architektur-aktuell, a další z kultury bydlení, odívání, aj.

Pořádání fondu v Německé knihovně je v případě odborné literatury také dle MDT (Mezinárodního desetinného třídění) toto třídění je přizpůsobeno potřebám knihovny. Video , audio a DVD jsou řazeny podle signatur pro přehlednost při hledání konkrétní nahrávky. Jsou zde i malé výjimky, například regál s prezenční literaturou (používaný především při konzultacích PhDr. Filipové) z oboru germanistiky a německého jazyka

je řazen podle využívání nebo podle toho, co je právě ve studiu německého jazyka aktuální. Tato výjimka čítá přibližně 40 jednotek knihovního fondu. Jedná se pouze o odbornou literaturu, ale nejen gramatiku, ale i literární vědu, statistiky, lexikony apod.

Přírůstky od roku 2002 do roku 2008

Největší růst přírůstku ve fondu Německé knihovny byl v roce **2007**, kdy přírůstek knihovny činil 226 dokumentů. Tuto tendenci měla knihovna i v roce **2003** a **2008**.

V roce **2002** byl přírůstek 188 dokumentů na rozdíl od roku **2003,** kdy toto číslo vzrostlo na 211 dokumentů a tento počet se opakoval i v roce **2008**. V roce **2004** měla Německá knihovna přírůstek 150 dokumentů. Rok **2005** zaznamenala Německá knihovna menší nárůst oproti roku 2004, a to na 193 dokumentů. Rok **2006** byl na přírůstek do fondu nejslabším s počtem 136 dokumentů.

Velké rozdíly lze pozorovat v přírůstcích podle typů dokumentů. V roce **2002** do fondu Německé knihovny přibylo 97 knih a 61 dokumentů audio, 5 video a 10 CD. V roce **2003** to bylo o více jak 100 knih než v roce 2002 , 4 audio dokumenty, 5 kusů video dokumentů, 8 CD a 3 CD-ROMy.

V roce **2004** se nově ve fondu Německé knihovny objevilo 122 knih, 9 audio dokumentů, 17 video dokumentů a 2 digitální dokumenty. V roce **2005** je možné pozorovat nárůst o 147 knižních dokumentů, v počtu audio dokumentů na 19 kusů, 12 video dokumentů a 15 dokumentů digitálních.

Rok **2006** nepřináší větší změny v číslech přírůstků do fondu. Německá knihovna v tomto roce rozšířila svůj fond o 123 knih, 2 audio dokumenty, 4 video dokumenty, 3 CD, 1 CD-ROM a 4 DVD.

V roce **2007** nepřibyl do fondu žádný z audio, video i CD-ROM dokumentů. Fond knihovny se naopak zvětšuje o 175 knih, 27 CD a 24 DVD. Rok minulý **2008** se fond Německé knihovny zvětšil o 178 knih, 3 video dokumenty, 24 CD a 6 DVD dokumentů.

Bližší statistické ukazatele viz (*Přílohy č. 5 Přírůstky do fondů 2002 – 2008*) a (*Příloha č. 6 Souhrnný přírůstek do fondů knihoven 2002-2008*).

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2009e, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003]

3.3.2 Návštěvnost Německé knihovny

I Německá knihovna má uživatele především z řad studentů, pedagogů a zájemců o odbornou němčinu.

Výroční statistické zprávy o Německé knihovně mluví jako o druhé nejvíce navštěvované knihovně z oddělení zahraničních knihoven. Jako v případě Anglické a Rakouské knihovny i Německá knihovna zaznamenala snížení čísel v počtu návštěv. Je to především z důvodu nástupu automatizovaného systému Aleph, který nebere v potaz ve svých statistikách návštěvy bez průkazů (například návštěvníci na exkurzích) a změna také poukazuje na virtuální možnost hledání v katalogu, prodlužování knih a spravování čtenářských kont online.

Nejvíce návštěvníků uvítala Německá knihovna stejně jako Anglická a Rakouská knihovna v roce **2002,** a to 7 907 návštěvníků. V roce **2003** to byl také vysoký počet, a to 6 598 návštěvníků. Podobným číslem se může chlubit i rok **2004,** a to počtem 5 984 návštěv.

Rok **2005** zaznamenal téměř stejný počet návštěvníků jako rok 2004, a to 5 984 návštěvníků. Ale i nadále trend trvá, rok **2006** měl 5 683 návštěv.

V roce **2007** byl počet návštěvníků Německé knihovny 6 318. V roce **2008**, jak již bylo řečeno, díky změně postupu při statistikách počet návštěvníků o mnoho klesl, a to na počet 3 232 návštěv.

Velkou část návštěvníků Německé knihovny tvoří exkurze. Největší počet návštěvníků na exkurzích byl v roce **2008,** kdy do knihovny přišlo 2 454 těchto návštěvníků.

Bližší statistické ukazatele viz (*Příloha č. 7 Souhrnné porovnání návštěvnosti oddělení zahraničních knihoven 2002-2008*) a (*Příloha č. 8 Výpůjčky a návštěvnost oddělení zahraničních knihoven 2002-2008*).

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2009e, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003]

3.3.3 Výpůjčky v Německé knihovně

K uživatelům knihovny patří neodmyslitelně i jejich výpůjčky. Ty lze rozdělit na absenční výpůjčky knih a časopisů, absenční výpůjčky ostatních dokumentů, dále na prezenční výpůjčky knih a časopisů a prezenční výpůjčky ostatních dokumentů.

a) absenční výpůjčky

V roce **2002** bylo půjčeno absenčně celkem 3 089 knih a časopisů a 602 ostatních dokumentů. V roce **2003** bylo absenčně půjčeno 3 807 knih a časopisů a 694 ostatních dokumentů. S rokem **2004** v počtu absenčních výpůjček zaznamenává Německá knihovna menší čísla než v letech předešlých. Bylo absenčně půjčeno 2 697 knih a časopisů a 495 ostatních dokumentů.

I další rok **2005** byl ve znamení menšího poklesu absenčních výpůjček. Knih a časopisů bylo absenčně vypůjčeno 2 553 a ostatních dokumentů 481. Rok **2006** byl podobný a přinesl čísla 2 127 absenčních výpůjček knih a časopisů a 425 ostatních dokumentů.

I v roce **2007** se stále drží sestupná tendence. Absenčně bylo půjčeno 1 848 knih a časopisů a 388 ostatních dokumentů. V roce minulém (2008) zaznamenala Německá knihovna 2 286 absenčních výpůjček knih a časopisů a 380 ostatních dokumentů.

b) prezenční výpůjčky

V Německé knihovně lze pozorovat rozdíl mezi absenčními a prezenčními výpůjčkami Čísla prezenčních výpůjček se postupem času zvyšují, na rozdíl od výpůjček absenčních.

V roce **2002** bylo prezenčně půjčeno 1 080 knih a časopisů a 172 ostatních dokumentů. V roce **2003** čísla vzrostla na 3 114 prezenčně půjčených knih a časopisů a 245 ostatních dokumentů.

V roce **2004** je v Německé knihovně opět tendence vzestupná, a to na 3 377 prezenčních výpůjček knih a časopisů a 161 ostatních dokumentů.

Rok **2005** byl v prezenčních výpůjčkách Německé knihovny opět velmi silný s počtem 4 263 prezenčních výpůjček knih a časopisů a 239 ostatních dokumentů.

V roce **2006** se počet prezenčních výpůjček příliš nezměnil a čísla se drží stále podobná, 4 462 prezenčních výpůjček knih a časopisů a 318 ostatních prezenčních výpůjček.

O roce **2007** lze říci, že Německá knihovna v prezenčních výpůjčkách zaznamenala velký vzestup u ostatních dokumentů – více jak o 50% oproti roku předchozímu na číslo 639. Výpůjčky knih a časopisů se tento rok drží podobně jako v roce 2006, a to na čísle 4 959.

Rok 2008 v Německé knihovně zaznamenal pokles v prezenčních výpůjčkách knih a časopisů zhruba o 1000. Číslo v tomto roce bylo 3 470 výpůjček knih a časopisů. Naopak v roce 2008 stoupl počet prezenčních výpůjček ostatních dokumentů na 796.

Tabulkové zobrazení přírůstků do fondu knihovny viz (*Příloha č. 8 Výpůjčky a návštěvnost oddělení zahraničních knihoven 2002-2008*).

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2009e, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003]

3.3.4 Další služby Německé knihovny

Německá knihovna nabízí kromě standardních knihovnických služeb i využití technických zařízení, která jsou uživatelům k dispozici:

- DVD a videopřehrávač k prezenčnímu shlédnutí filmů.
- Přehrávač k poslechu audioknih a audiokazet.
- CD přehrávač k poslechu hudby.
- Informace o jazykových zkouškách a kurzech Goethe Institutu.
- Ve spolupráci s Rakouskou knihovnou promítání celovečerních filmů.
- Konzultační hodiny z oboru germanistiky.

V rámci prezenčních služeb mohou uživatelé dále využít přístup na internet, přístup do katalogu Německé knihovny, kopírovací služby a informační servis.

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2009c]

3.3.5 Akce a Německá knihovna

Německá knihovna v počtech exkurzí nemá prvenství ale například v roce 2008 se zúčastnilo 143 exkurzí 2 454 návštěvníků. Na exkurzích se návštěvníci prvotně seznámí s činností knihovny a fondem.

Další návštěvníci přicházejí do knihovny hledat a plnit konkrétní úkoly zadané jazykovým lektorem a jiní přicházejí sledovat filmy z videotéky. Další se například zúčastňují autorských čtení, která knihovna pořádá, přednášek či výstav.

Mezi doprovodné programy Německé knihovny patří také školení pro učitele německého jazyka s podporou Goethe Institutu v Praze, nebo konzultační hodiny pro studenty a lektory, jak již bylo zmíněno.

Další akce Německé knihovny se pořádají například se spoluprací Knihovny města Plzně , jde o společné programy pro dětské čtenáře.

Dále se také akce konají díky spolupráce s Galerií města Plzně (výstavní činnost), také s Krajským jazykovým centrem (konzultace a materiály ke zkouškám z německého jazyka a společné propagační akce, například Den německého jazyka).

Knihovna také spolupracuje s Tandemem na akci s názvem Evropský den jazyků. Samozřejmostí je spolupráce s ostatními zahraničními knihovnami v rámci České republiky a Německa.

I v případě Německé knihovny je kulturní aktivitou pořádání výstav v Galerii Evropského domu. Knihovna je tak v pozici iniciátora a produkčního výstav a vernisáží, nebo má roli spolupracovníka.Více informací o výstavních aktivitách přináší kapitola číslo 3. 4 Galerie Evropského domu.

3.4 Galerie Evropského domu

Velkým přínosem pro celé oddělení zahraničních knihoven je výstavní sál s názvem Galerie Evropského domu**.** Galerie je součástí oddělení zahraničních knihoven a vykazuje činnost od roku 2002.

Již od svého vzniku pravidelně představuje plzeňskému publiku především zahraniční výstavy zaměřené jak na propagaci jednotlivých kultur, tak i na propagaci zahraniční literatury. To vše v komorním duchu a za podpory kulturních institucí, se kterými jednotlivé knihovny spolupracují (tj. Goethe Institut, Rakouské kulturní fórum a Britská rada v Praze).

Tímto výstavní sál také prezentuje Studijní a vědeckou knihovnu Plzeňského kraje a oddělení zahraničních knihoven jako celek.

Výstavy se konají v Galerii Evropského domu pro všechny návštěvníky zcela zdarma. Galerie má otevřeno pro veřejnost v pondělí od 13 do 17 hodin, v úterý, středu a čtvrtek od 9 do 12 hodin a od 13 do17 hodin. V pátek od 9 do 15 hodin. O víkendech svoje služby galerie nenabízí. Vizuální podobu galerie dokladují fotografie viz (Příloha č. *17 Fotodokumentace Galerie Evropského domu).*

3.4.1 Akce v Galerii Evropského domu

Tato kapitola je stručným přehledem konaných kulturních akcí v Galerii Evropského domu. Pokud se akce vázala pouze k jedné ze zahraničních knihoven nebo byla v její režii, autorka knihovnu uvádí. Dále v kapitole mohou být poznamenány země, města, spolky, či jiné. Jedná se o spolupracující instituce, země, města, spolky, které hrají roli spolupracovníka nebo majitele exponátů.

Rok 2002 v Galerii Evropského domu

První rok působnosti Galerie Evropského domu, tedy rok 2002, lze hodnotit jako poměrně příznivý. Zaměstnanci oddělení zahraničních knihoven se snaží o vytříbenější výběr a kvalitu akcí. V tomto roce bylo uspořádáno devět výstav. První výstava s názvem *Bohuslav Čapka* pořádala Rakouská knihovna, dále proběhla prezentace s názvem *Karel May, Indiánská léta.* V případě výstavy *Masky Bohů a Ďáblů* se jednalo o událost v rámci kulturní akce Smetanovské dny a vystavovány byly exlibris.

Výstava *Wilkin Spitta, Horst Hanske, Obrázky z Čech* byla pořádána ve spolupráci s městem Regensburg a šlo o výstavu fotografií. V režii Německé knihovny proběhla výstava tiskovin *Politická karikatura* a výstava dokumentů *Emmy Schindler*. Ve spolupráci s městem Regen byla vytvořena výstava *Anna Wheill, Contare et racontare*. Zásluhu na výstavě objektů a obrazů *Ona B, Silvia Grossmann* měla Rakouská knihovna. Poslední akcí v roce 2002 byly *Vánoce v Evropském domě.*

Rok 2003 v Galerii Evropského domu

V roce 2003 je možné pozorovat, že si galerie buduje postavení v kruhu plzeňských galerií. Tento rok přinesl do Galerie Evropského domu také devět výstav. Rok 2003 zahájila výstava tiskovin, která vznikla díky pomoci Goethe Institutu v Praze, a to *Židovská literatura v českých zemích.* Po této přišla na řadu výstava *Evropská exlibris*. Jako výsledek spolupráce s Rakouskem byla v galerii prezentována výstava *Wolfgang Stiffter, Animalia & Personalia.* Výstavou nezapadající do evropské kultury byla v roce 2003 prezentace čínské kaligrafie *Tere Vila Matas.* Po ní následovala výstava fotografií *Madame Yevonde (1893-1975).* Na ni navázala další prezentace fotografií v rámci festivalu Divadlo s názvem *Viktor Kronbauer*. I následující výstava byla fotografická, *WOLS /Otto Alfred Wolfgang Schulz, (1913-1975).* Avšak do galerie Evropského domu zamířila i kultura skotská, a to *Hold Hans Among The Atoms*, která představila skotskou literaturu od roku 1920 do současnosti. Poslední výstavou v roce 2003 se stala prezentace grafiky a kreseb s názvem *Pavel Falátek, O naději.*

Rok 2004 v Galerii Evropského domu

Stěžejní výstavou roku 2004 byla výstava fotografií vídeňských staveb architekta Otto Wagnera, poskytnuta Rakouským kulturním fórem v Praze. Nezapomenutelnou výstavou se stala *Mexická grafika*. Tato výstava vznikla ve spolupráci s Mexickým velvyslanectvím v Praze. Tuto výstavu přijel zahájit spolu s delegací mexický velvyslanec Federico Salas.

Nejen tyto výstavy hostovala Galerie Evropského domu. Mezi další výstavy pro rok 2004 patří *Nejkrásnější německé knihy 2002*, o kterou se zasloužil Goethe Institut v Praze. Na výstavě *exlibris ve východní Evropě* se podílel Spolek sběratelů a přátel exlibris. Rok 2004 přinesl do plzeňské kultury také výstavu *Europa + Europa, Florian Leibetseder* a *Psaním proti válce, Ingeborg Bachmannová.* Opět i v roce 2004 se konala v Galerii Evropského domu výstava v rámci festivalu Divadlo *Čechov v Čechách.* Tento

rok i nadále pokračovala spolupráce s Rakouským kulturním fórem a přinesla prezentaci knižních ilustrací s názvem *6x6 obrazových knih z Rakouska*. V roce 2004 proběhla jako poslední výstava obrazů a tapisérií – *Sylva Máslová.*

Rok 2005 v Galerii Evropského domu

V roce 2005 se dá již s určitostí říci, že Galerie Evropského domu má vybudováno postavení v kruhu plzeňských galerií. Tento rok je čtvrtým v působnosti galerie. Počátkem roku byla nabídnuta plzeňskému publiku výstava *Německá literatura v českém překladu, Nizozemské exlibris,* také výstava maleb *Linde Waber: Waber Vegetativ*. V dubnu proběhla výstava maleb a objektů *Valexia: Les obre du coeur / Stíny mého srdce.*

Květen a červen roku 2005 byly ve znamení dvou výstav, a to *Manfréd Makra, Krummau – songs* a výstava grafik *Noemi Raczova.* Opět již tradičně proběhla výstava v rámci festivalu Divadla, v roce 2005 to byla *Divadlo Witolda Gombrowicze.* Měsíc říjen přišel s výstavou *Jaroslav Zapletal: Katedrály.* Mezi další výstavy, které vznikly na základě spolupráce s Rakouský kulturním institutem, patří listopadová výstava roku 2005 *Berta von Suttner*. Konec roku v galerii Evropského domu přinesl výstavu světelných objektů *Martina Servitová: objektová ilustrace k povídkám Hermanna Hesseho.*

Rok 2006 v Galerii Evropského domu

Pokud v roce 2006 hovoříme o Galerii Evropského domu, musíme zdůraznit že mluvíme o stabilní a uznávané galerii v městě Plzni. V Galerii Evropského domu byly tento rok ve výstavním sále prezentovány *Podoby Berlína*, jednalo se o výstavu knih a plakátů, která vznikla díky spolupráci s Goethe Institutem v Praze. Stejně jako předcházející roky i rok 2006 přinesl do plzeňské kultury výstavu exlibris, a to *Současné ruské exlibris*. V galerii také proběhla výstava stále oblíbenějšího žánru, a to *Komiks v německé literatuře.*

Za výjimečnou lze považovat výstavu plakátů a fotografií, která vznikla ve spolupráci s velvyslanectvím Kostariky pod názvem *Costa Rica se představuje.* V květnu proběhla prezentace tvorby židovského malíře Františka Petra Kiena *Zmizelí sousedé, objevený Petr Kien.* Červen roku 2006 byl ve znamení maleb *Bohuslava Čapka – Obrázky z česko-Bavorského pomezí.* Září přineslo výstavu *Irena Štyrandová – Čím je mi papír.*

Říjnová výstava fotografií byla vytvořena ve spolupráci s velvyslanectvím Venezuely a nesla název *Jeskyně Krystalové oči*. Tuto výstavu nahradila také výstava fotografií, která vznikla u příležitosti přijetí Rumunska do Evropské unie, *Rumunsko – Zde v Evropě.* Na posledních dvou výstavách roku 2006 se podílelo Rakouské kulturní fórum. V listopadu proběhla výstava *Mozartovy stopy ve Vídni* a v prosinci *Gustav Klimt – Egon Schiele.*

Rok 2007 v Galerii Evropského domu

Galerie Evropského domu i v roce 2007 vykazuje pravidelnou činnost. Galerie se stále drží své původní filozofie, a tím prezentuje oddělení zahraničních knihoven jako celek. V roce 2007 se v galerii odehrálo deset výstav, z toho pět výstav bylo zahájeno vernisáží. V lednu 2007 se uskutečnila výstava fotografií *Karela Steinera: Češi ve Francii.*

Následující prezentace byla opět spojena jako v letech přecházejících se Spolkem sběratelů a přátel exlibris. V tomto roce spolupráce přinesla výstavu *Ukrajinské exlibris.* V březnu Galerie Evropského domu představila výstavu s názvem *Libuše Jakubcová.* Jednalo se o představení fotografií. Další výstava byla ve znamení divadelních plakátů z Vídně a nesla název *Jevištní proměny*. S měsícem dubnem byla zahájena výstava textilních objektů německé umělkyně s názvem *Sabine Weber.* Po několika měsících se opět do galerie vrátily fotografie, a to s výstavou *Radek Otrusina OKA-MŽIK.* Zajímavá spolupráce s Bulharským kulturně osvětovým klubem v Plzni přinesla výstavu *Bulharské rytectví.* V podzimním období se ve výstavním sále galerie přestavila výstava *Kurt Kindl: Neznámí Evropané a Migration,* výstava knih německy píšících autorů. Posledním kulturním zážitkem v roce 2007 v Galerii Evropského domu se stala výstava fotografií s názvem *Pavel Falátek: Žaluzie.*

Rok 2008 v Galerii Evropského domu

V roce 2008 Galerie Evropského domu pokračuje v činnosti předcházejících let. Nový rok 2008 zahájila v Galerii Evropského domu výstava fotografií Bruselu *Jan Fikáček – Trochu jiný Brusel,* která vznikla na základě spolupráce s Eurocentrem. Opět i v roce 2008 zaplnila výstavní sál exlibris a to konkrétně výstava *Jan Konopek – Příležitostní grafika – exlibris,* ale i v měsíci květnu byla na programu výstava *Japonské exlibris.* Obě výstavy proběhly na základě spolupráce se Spolkem sběratelů a přátel exlibris.

Měsíc březen byl v galerii ve znamení Alsaska. Ze spolupráce s Francouzskou aliancí vzešla výstava *Mabou - Umění milovat … Alsasko.*

Další měsíc výstavní sál zaplnily kresby britského autora *Colin Rose – Malé mapy Prahy.* Červen přinesl plzeňskému publiku výstavu tisků plzeňského rodáka žijícího ve Velké Británii *Alexandr Sádlo – Cesta experimentu*. Výstava *Taktilní poezie – Josef Bauer* proběhla na základě spolupráce s úřadem pro kulturní vztahy se zahraničním spolkových zemí Rakouska. V roce 2008 vystavoval v galerii několikanásobný laureát Bienále Plzeň, jeho výstava nesla název *Miloš Ševčík – Kresby.* Konec roku 2008 přinesl výstavy dvou žen *Jarmila Jetlebová – Akvarely a Vladimíra Stelzerová – Světla a stíny* (výstava fotografií).

4 Průzkum, jeho hypotézy a výsledky

4.1 Metodologie průzkumu

Autorka provedla sociologický průzkum formou dotazníku. Dotazník byl vytištěný a obsahoval šest otázek. Dotazník byl připraven v šesti verzích. Pro Anglickou knihovnu v českém a anglickém jazyce, pro Rakouskou knihovnu v českém a německém jazyce, pro knihovnu Německou v českém a německém jazyce. Do každé knihovny bylo umístěno 50 kusů dotazníků v jazyce českém a 20 dotazníků v jazyce anglickém, nebo německém. Dotazníky byly do oddělení zahraničních knihoven umístěné 7. března 2009 a vyzvednuty 14. dubna 2009.

Autorka dotazníky s uživateli knihoven nevyplňovala osobně. Pomoc s dotazníky nabídli zaměstnanci oddělení zahraničních knihoven.

Celkově bylo do oddělení zahraničních knihoven umístěno 210 dotazníků. Průzkumu se dohromady zúčastnilo 100 respondentů, z toho 6 dotazníků je nerelevantních, protože respondenti nevyplnili druhou stranu dotazníku.

Díky jednoduchým a stručným otázkám nedělal dotazník uživatelům problémy. Vyplnění respondenti stihly během doby, kdy je knihovník obsluhoval.

Velký rozdíl je možné pozorovat v počtu vyplněných dotazníků z jednotlivých knihoven. Z Anglické knihovny se ze 70 dotazníků vrátilo 68 relevantně vyplněných. Z Rakouské knihovny se ze 70 dotazníků vrátilo 14 relevantně vyplněných dotazníků a z Německé knihovny pouze 12 relevantně vyplněných dotazníků. Tyto čísla lze přisuzovat návštěvnosti v jednotlivých knihovnách a ochotě čtenářů věnovat čas vyplnění.

Kvůli malému počtu relevantně vyplněných dotazníků z Rakouské a Německé knihovny nelze průzkum z těchto dvou knihoven považovat za směrodatný. Může posloužit jako zpětná vazba, která je i tak pro práci přínosem.

Autorka odpovědi zpracovala ručně a posloužili k analýze zpětné vazby z oddělení zahraničních knihoven. Pomoc při počítačovém zpracování poskytl autorce tabulkový editor Microsoft Excel. Výsledky autorka prezentuje pomocí grafů a krátkých textových komentářů. Kompletní soupis grafů viz (*Příloha č. 1 Soupis grafů*).

Autorka vyhodnocení průzkumu rozdělila na tři části. Vyhodnocení dotazníků z Anglické knihovny, vyhodnocení dotazníků z Rakouské knihovny a vyhodnocení

dotazníků z Německé knihovny. Při vyhodnocování autorka použila dohromady obě jazykové verze dotazníků.

4.2 Hypotézy a cíle průzkumu

Autorka se dostává k domněnkám, či jinak řečeno předpokladům, které se vztahují především k uživatelům oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. Provedený sociologický průzkum formou dotazníku dané hypotézy bude potvrzovat či negovat.

Pro tuto bakalářskou práci je připraveno sedm hypotéz:

1. *Nečastějšími uživateli oddělení zahraničních knihoven (Anglické knihovny, Rakouské knihovny a Německé knihovny) jsou studenti.*
2. *Uživatelé oddělení zahraničních knihoven (Anglické knihovny, Rakouské knihovny a Německé knihovny) jsou pravidelnými návštěvníky.*
3. *Uživatelé, kteří oddělení zahraničních knihoven (Anglickou knihovnu, Rakouskou knihovnu a Německou knihovnu) navštěvují, tak pouze jednu knihovnu ze tří.*
4. *Uživatelé jsou se službami oddělení zahraničních knihoven(Anglickou knihovnou, Rakouskou knihovnou a Německou knihovnou) velmi spokojeni.*
5. *Otevírací doba knihoven je pro uživatele nedostačující.*
6. *Uživatelé navštěvují zahraniční knihovny ze studijních důvodů.*
7. *Návštěvníci nemají povědomí o všech akcích oddělení zahraničních knihoven.*

Za cíl sociologického výzkumu si autorka stanovila:

I. Vyvrátit či potvrdit hypotézy na základě výsledků dotazníkového šetření.

II. Získat zpětnou vazbu od uživatelů oddělení zahraničních knihoven.

4.3 Průzkum v Anglické knihovně

Jak bylo uvedeno výše, do Anglické knihovny bylo umístěno celkově 70 kusů dotazníků. Z toho 20 kusů v anglickém jazyce viz (*Příloha č. 10 Dotazníky pro Anglickou knihovnu v anglickém jazyce*) a 50 kusů v českém jazyce viz (*Příloha č.11 Dotazník v českém jazyce*). Relevantně vyplněných dotazníků se vrátilo 47 kusů v českém jazyce a 21 kusů v anglickém jazyce. Po těchto základních údajích přistoupíme k samotným výsledkům.

Respondenti Anglické knihovny a jejich charakteristika

Vyplnění dotazníků provedlo celkově 60 žen a 8 mužů. Věk respondentů se pohyboval mezi 17 – 60 lety. Nejvíce respondentů bylo ve věku 23 let (7 respondentů) a také ve věku 33 let (6 respondentů).

Z 68 respondentů je 33 osob studujících a 35 osob nestuduje. Jejich poměr je procentuelně vyjádřen v Grafu č. 4. 1.

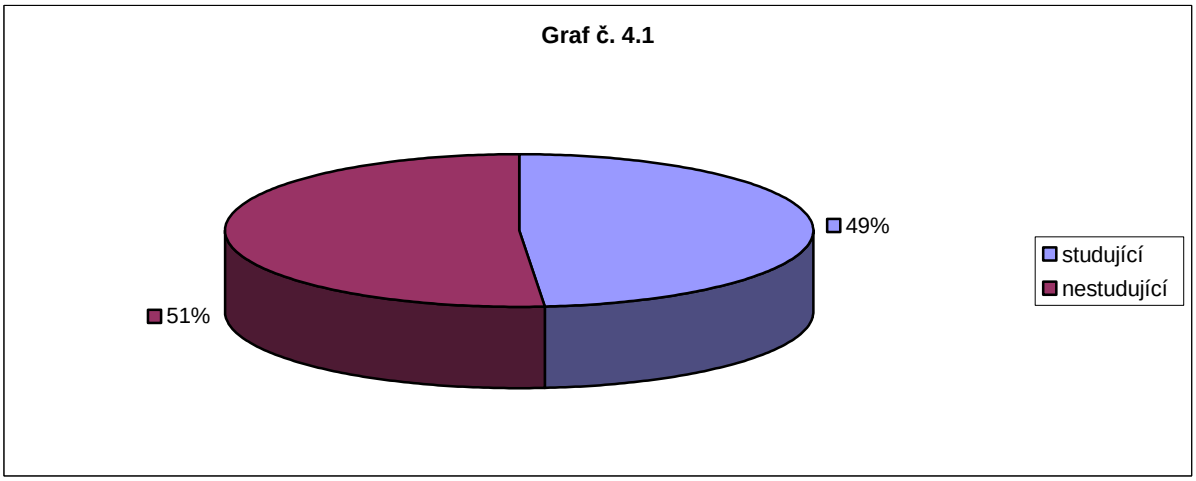

V tomto případě lze říci, že hypotéza : „*Nečastějšími uživateli oddělení zahraničních knihoven (Anglické knihovny, Rakouské knihovny a Německé knihovny) jsou studenti*“ není pravdivá, neboť dle průzkumu v menší míře převažují nestudující návštěvníci. Jedná se pouze o rozdíl 2%.

V dotazníku autorka požádala studující respondenty o uvedení názvu školy - u vysoké školy studované fakulty a oboru (obor uvedli jen někteří z dotázaných respondentů).

Respondenti studují tyto školy (pokud respondenti studují stejný obor a školu, je jejich počet dopsán v závorce):

- Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, obor Finance a účetnictví (2 respondenti)
- Západočeská univerzita v Plzni, Pedagogická fakulta
- Západočeská univerzita v Plzni, Pedagogická fakulta, rozšiřující studium anglického jazyka pro střední školy
- Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědná fakulta, obor biochemie
- Západočeská Univerzita v Plzni, Pedagogická fakulta, anglický jazyk a francouzský jazyk pro střední školy (2 respondenti)
- Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta, cizí jazyky pro komerční praxi (4 respondenti)
- Masarykova univerzita v Brně, Fakulta sociálních studií, sociologie
- Západočeská univerzita v Plzni, Pedagogická fakulta, anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání
- Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta, blízkovýchodní studia (2 respondenti)
- Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta aplikovaných věd, informatika
- Západočeská univerzita v Plzni, Pedagogická fakulta, anglický jazyk a český jazyk pro 2. stupeň základní školy (2 respondenti)
- Západočeská univerzita v Plzni, Pedagogická fakulta, anglický jazyk a francouzský jazyk pro 2. stupeň základní školy
- Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta, Kulturní antropologie Předního východu (2 respondenti)
- Univerzita Karlova v Praze, Filozofický fakulta, Překladatelství a tlumočnictví
- Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta právnická
- Státní jazyková škola, pomaturitní studium
- Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta, cizí jazyky pro momentní praxi anglický jazyk a německý jazyk
- Jazyková škola Extern
- Jazyková škola Dimenze, anglický jazyk (2 respondenti)
- Církevní gymnázium Plzeň (3 respondenti)
- Gymnázium Luďka Pika
- Gymnázium Františka Křižíka

Z těchto odpovědí vyplývá, že ze 33 studujících respondentů jich celkově 21 studuje Západočeskou univerzitu v Plzni. Dále je mezi 33 studujícími respondenty 5 studentů středních škol a jedná se o studenty plzeňských gymnázií. Tento vzorek respondentů lze uznat za dostačující a pro průzkum vhodný.

Využívání služeb Anglické knihovny

Autorku zajímalo, zda jsou respondenti pravidelnými návštěvníky Anglické knihovny.

V dotazníku byla položena tato otázka.

„Využíváte pravidelně služby oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje?“

ano – ne

Slovo „pravidelně“ bylo použito úmyslně, vzhledem k jeho širokému významu. Dále také vzhledem k urychlení vyplňování dotazníku. Nelze se zeptat respondenta konkrétně, například jednou za měsíc, či jednou týdně. Ve většině případů by respondent zakroužkoval všechny odpovědi, neboť služby knihovny využívá dle potřeby, která se neustále mění.

Na otázku využívání služeb odpovědělo 8 respondentů, že navštěvují Anglickou knihovnu nepravidelně. 60 respondentů odpovědělo, že navštěvují Anglickou knihovnu pravidelně. Pro lepší přehlednost následuje Graf č. 4. 2.

Graf č. 4. 2

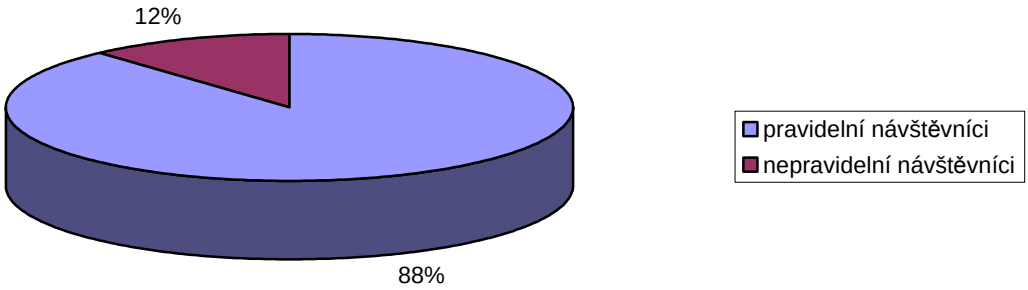

Autorky hypotéza*:“Uživatelé oddělení zahraničních knihoven (Anglické knihovny, Rakouské knihovny a Německé knihovny) jsou pravidelními návštěvníky“* se po srovnání s grafickým zobrazením stává pravdivou. Respondenti jsou pravidelnými návštěvníky Anglické knihovny.

Návštěvnost Rakouské a Německé knihovny respondenty Anglické knihovny

V dotazníku autorka uvedla otázku, která měla za cíl zjistit, zda uživatelé Anglické knihovny navštěvují i jinou knihovnu z oddělení zahraničních knihoven. Pokud navštěvují, tak kterou. Otázka v dotazníku byla položena takto:

„Navštěvujete i ostatní knihovny oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje?“

a) **ne**
b) **ano, navštěvuji také Rakouskou knihovnu**
c) **ano, navštěvuji také Německou knihovnu**
d) **Ano, navštěvuji Rakouskou i Německou knihovnu**

Na otázku odpovědělo 58 respondentů, že navštěvují pouze knihovnu Anglickou. 5 respondentů odpovědělo, že navštěvují také Německou knihovnu a 5 respondentů odpovědělo, že navštěvují knihovnu Rakouskou i Německou.

Z výše uvedených odpovědí vyplývá, že velká většina návštěvníků Anglické knihovny navštěvuje pouze knihovnu Anglickou. Jejich poměr je procentuelně vyjádřen v Grafu č. 4. 3.

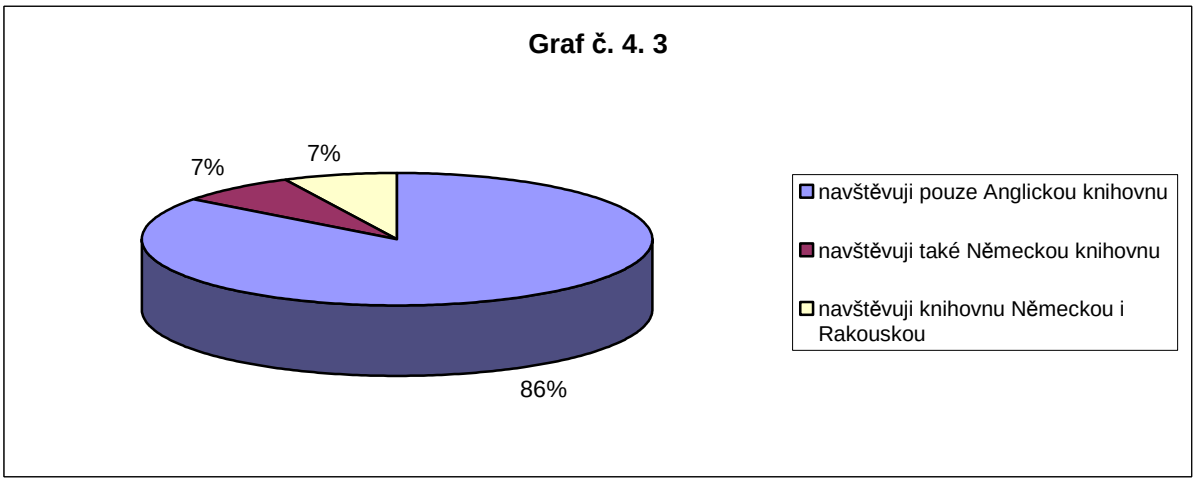

Autorky hypotéza *: “ Uživatelé, kteří oddělení zahraničních knihoven (Anglickou knihovnu, Rakouskou knihovnu a Německou knihovnu) navštěvují, tak pouze jednu knihovnu ze tří*“ je tedy pravdivá.

Spokojenost uživatelů se službami Anglické knihovny

Pod číslem tři uvedla autorka v dotazníku tuto otázku:

„Jste spokojený/á se službami Anglické knihovny?“

a) **ano**

b) **ano, ale malé zlepšení bych uvítal/a**

c) **ne, doporučuji změnit:**

……

Ze 68 respondentů 63 odpovědělo, že jsou se službami Anglické knihovny spokojeni. 3 dotazovaní odpověděli, že jsou spokojeni, ale malé zlepšení by uvítali. 2 respondenti odpověděli, že se službami spokojeni nejsou.

Tito respondenti by uvítali změny ve službách. Navrhovali například tyto změny:

- absenční půjčování videokazet
- více americké a jiné anglofonní literatury ve fondu knihovny
- rozšíření nabídky knih

Lepší přehled o spokojenosti uživatelů poskytuje Graf č.4. 4.

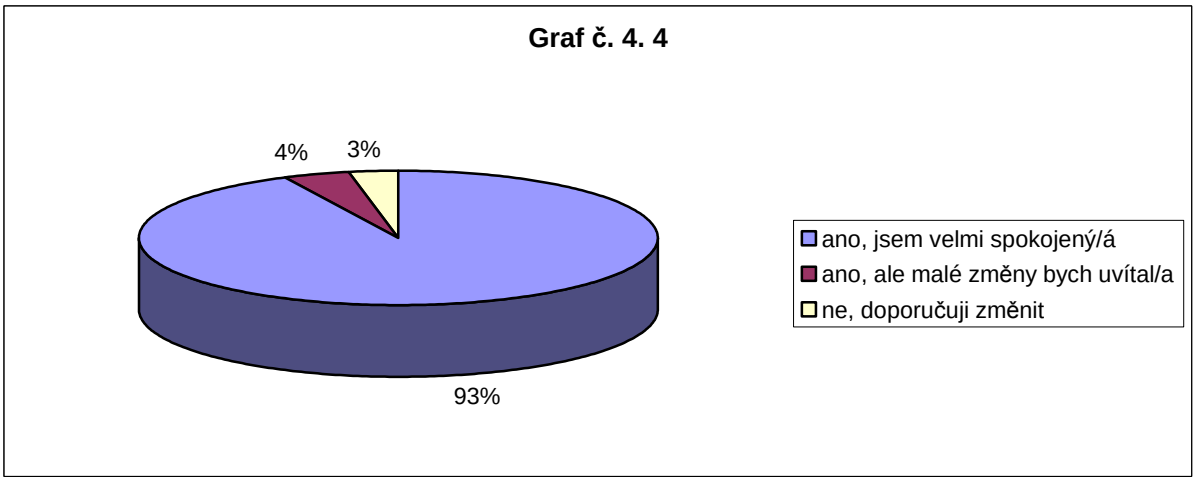

Hypotéza:“ *Uživatelé jsou se službami Oddělení zahraničních knihoven(Anglickou knihovnou, Rakouskou knihovnou a Německou knihovnou) velmi spokojeni“*se na základě výsledků sociologického průzkumu potvrdila. Uživatelé jsou se službami Anglické knihovny z 93% spokojeni.

Spokojenost respondentů s otevírací dobou Anglické knihovny

Za důležité považovala autorka zjistit, zda jsou uživatelé spokojeni s otevírací dobou Anglické knihovny a pokud ne, jakou ze změn by uvítali, a jaká otevírací doba by jim více vyhovovala.

Před odpověďmi respondentů na tuto otázku následuje pro přehlednost aktuální otevírací doba Anglické knihovny:

pondělí: zavřeno
úterý: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00
středa: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00
čtvrtek: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00
pátek: 9:00 - 15:00
sobota: 9:00 - 12:00
neděle: zavřeno

V dotazníku byla položena tato otázka:

„Jste spokojený/á s otevírací dobou Anglické knihovny?“

a) **ano, jsem spokojený/á**
b) **ne (uveďte prosím návrh otevírací doby tak, aby vám vyhovovala)**

…….

Na tuto otázku odpovědělo 55 respondentů kladně. Ostatních 13 respondentů spokojenost neprojevilo a uvedli, že by uvítali tyto změny:

- jeden den v týdnu déle než do 17 hodin
- otevírací dobu přes poledne
- otevírací dobu do 18hodin
- některý všední den do 19hodin (stejně jako hlavní budovy Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje)
- otevírací doba od 08:00 – 18:00 hodin
- otevírací doba i v pondělí (k tomuto návrhu se připojilo více respondentů)
- krátká otevírací doba v pátek (k tomuto návrhu se připojilo více respondentů)

- otevírací doba od 09:00 – 18:30 hodin
- otevírací doba od 08:00 hodin
- otevírací doba stejná jako na hlavní budově Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje (Po - Pá 8:00 - 19:00 hodin)

V Grafu č. 4. 5 je možné pozorovat procentuální vyjádření spokojenosti uživatelů Anglické knihovny s otevírací dobou.

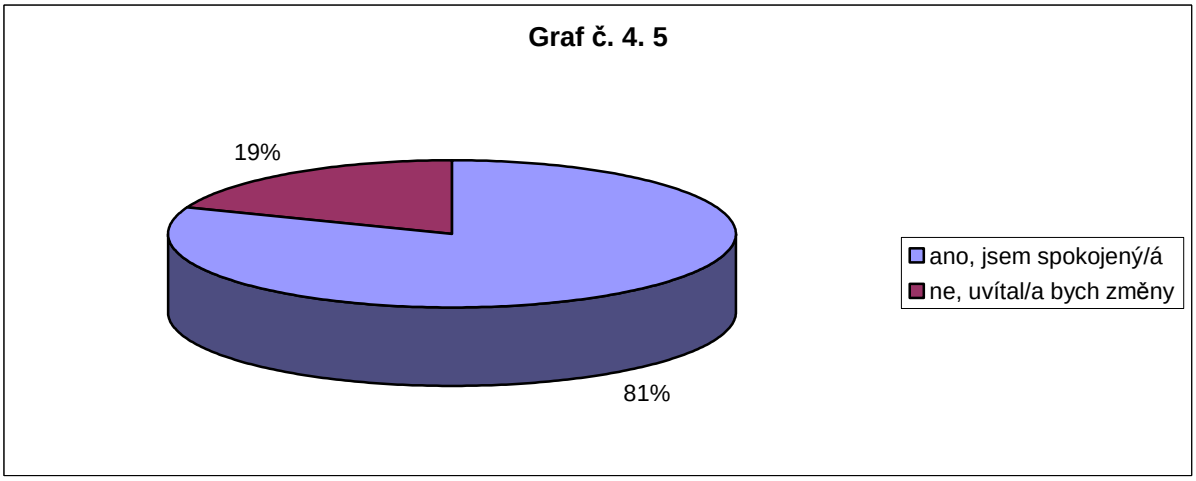

Autorky Hypotéza :“ *Otevírací doba knihoven je pro uživatele nedostačující“* se ukázala jako nepravdivá, neboť s otevírací dobou je více jak 80% respondentů spokojeno.

Jaký důvod přivádí respondenty do Anglické knihovny

Touto otázkou chtěla autorka zjistit, co respondenty do Anglické knihovny přivádí. Tato otázka by měla potvrdit či vyvrátit hypotézu :“ *Uživatelé navštěvují zahraniční knihovnu ze studijních důvodů“*.

Otázka byla položena takto:

„Anglickou knihovnu navštěvuji z těchto důvodů:“

a) **ze zájmu**
b) **ze studijních důvodů**
c) **z pracovních důvodů**
d) **jiné……..**

Respondentům bylo v této otázce povoleno označit více odpovědí jako správných. Proto čísla neodpovídají počtu dotazníků, neboť mnoho respondentů využilo možnosti označit více odpovědí.

Odpověď a) ze zájmu označilo 50 respondentů.

Odpověď b) ze studijních důvodů označilo 48 respondentů.

Odpověď c) z pracovních důvodů označilo 35 respondentů.

Odpověď d) jiné důvody označili 3 respondenti. Uvedli, že navštěvují Anglickou knihovnu z důvodů:

- široké nabídky denního tisku
- procvičování anglického jazyka
- nejlepší nabídky anglických novel v Plzni

Procentuálně vyjádřené důvody respondentů pro návštěvu Anglické knihovny vyjadřuje Graf č. 4. 6.

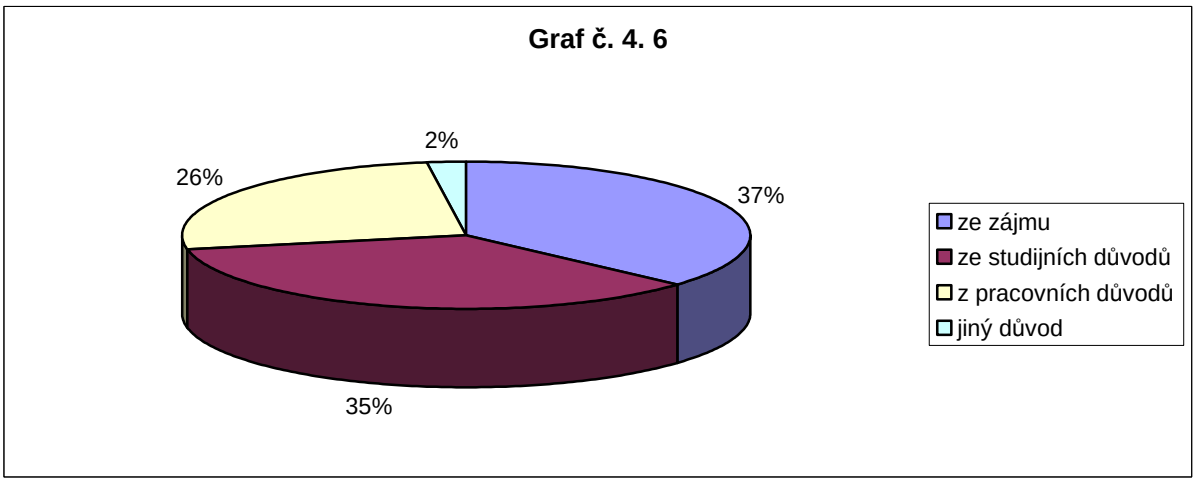

Autorky hypotézu :“ *Uživatelé navštěvují zahraniční knihovny ze studijních důvodů*“ nelze přímo potvrdit, ale ani vyvrátit. Procenta u návštěv ze zájmu a ze studijních důvodů jsou přibližně stejná. Studijním důvodům konkurují zájmy uživatelů.

Povědomí respondentů o akcích pořádaných oddělením zahraničních knihoven

Poslední otázkou v dotazníku pro Anglickou knihovnu chtěla autorka zjistit, zda respondenti Anglické knihovny vědí o akcích, jako jsou výstavy, autorská čtení či promítání filmů. Dále ji také zajímalo, pokud o akcích vědí, zda je navštěvují.

Odpovědi respondentů by měli autorce potvrdit či vyvrátit hypotézu :“ *Návštěvníci nemají povědomí o všech akcích oddělení zahraničních knihoven.“*

V dotazníku byla šestá v pořadí položena tato otázka:

„Máte povědomí o akcích pořádaných oddělením zahraničních knihoven, jako jsou např. výstavy v Galerii Evropského domu, autorská čtení či promítání filmů?“

a) ano mám

b) ano, ale akcí se neúčastním

c) ano, akcí se občas účastním

d) ano, jsem pravidelným návštěvníkem

e) ne

10 respondentů odpovědělo, že povědomí o akcích oddělení zahraničních knihoven má. 24 respondentů odpovědělo, že povědomí má, ale akcí se neúčastní. 6 respondentů Anglické knihovny označilo, že povědomí má a akce občasně navštěvují.

Mezi pravidelné návštěvníky akcí oddělení zahraničních knihoven nepatří ani jeden z respondentů Anglické knihovny.

Poslední odpověď, nemám povědomí o akcích pořádaných oddělením zahraničních knihoven, označilo nejvíce respondentů (29).

Procentuální vyjádření lze sledovat v Grafu č. 4. 7.

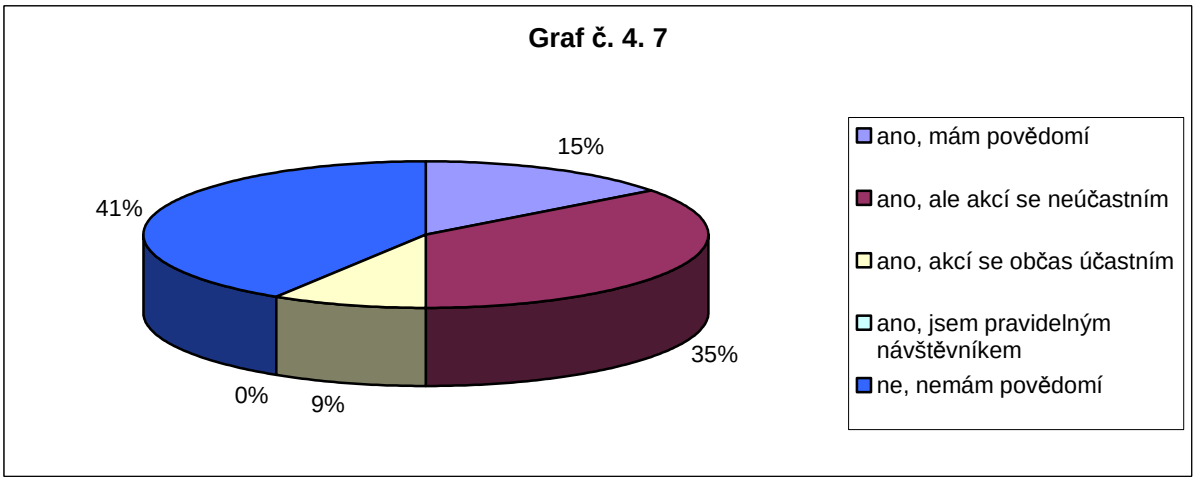

Z výsledků lze soudit, že autorky hypotéza : *„Návštěvníci nemají povědomí o všech akcích oddělení zahraničních knihoven.“* se potvrdila, neboť o akcích oddělení zahraničních knihoven nemá povědomí 41% respondentů.

4.4 Průzkum v Rakouské knihovně

Jak bylo uvedeno výše, do Rakouské knihovny bylo umístěno celkově 70 kusů dotazníků. Z toho 20 kusů v německém jazyce viz (*Příloha č. 12 Dotazník v německém jazyce)* a 50 kusů v českém jazyce viz (*Příloha č. 11 Dotazník v českém jazyce*)**.** Relevantně vyplněných dotazníků se vrátilo 12 kusů v českém jazyce a 2 kusy v německém jazyce. Je nutno podotknout, že celkové množství 14 kusů dotazníků nelze považovat za sociologický průzkum, ale spíše zpětnou vazbu. Dotazníků se autorce vrátilo malé množství z důvodu menší návštěvnosti v období průzkumu (7. března 2009 – 14. dubna 2009) a také neochotě uživatelů spolupracovat. Po těchto základních údajích přistoupíme k samotným výsledkům.

Respondenti Rakouské knihovny a jejich charakteristika

Vyplnění dotazníků provedlo celkově 8 žen a 5 mužů. Věk respondentů se pohyboval mezi 20 – 77 lety.

Z 14 respondentů je 7 osob studujících a 7 osob nestuduje. Jejich poměr je procentuelně vyjádřen v Grafu č. 4. 8

Graf č. 4. 8

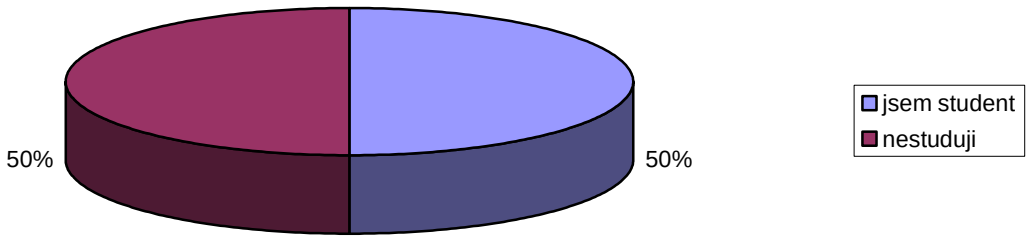

V tomto případě lze říci, že hypotéza : „*Nečastějšími uživateli oddělení zahraničních knihoven (Anglické knihovny, Rakouské knihovny a Německé knihovny) jsou studenti.*“ nelze vyvrátit ani potvrdit. Neboť 50% respondentů odpovědělo že není studentem.

V dotazníku autorka požádala studující respondenty o uvedení názvu školy - u vysoké školy studované fakulty a oboru (obor uvedli jen někteří z dotázaných respondentů).

Respondenti studují tyto školy (pokud respondenti studují stejný obor a školu je jejich počet dopsán v závorce):

- Středočeský vysokoškolský institut, s.r.o, podniková ekonomika a management
- Západočeská univerzita v Plzni, Pedagogická fakulta, učitelství českého jazyka a německého jazyka pro střední školy
- Vysoká škola ekonomická, Fakulta všeobecně ekonomická, plánování
- Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta, cizí jazyky pro komerční praxi anglický jazyk a německý jazyk (2 respondenti)
- Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta, evropská kulturní studia
- Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta, obecné dějiny

Z těchto odpovědí vyplývá že ze 7 studujících respondentů jich celkově 5 studuje Západočeskou univerzitu v Plzni.

Využívání služeb Rakouské knihovny

Autorku zajímalo, zda jsou respondenti pravidelnými návštěvníky Rakouské knihovny.

V dotazníku byla položena tato otázka.

„Využíváte pravidelně služby oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje?“

ano – ne

Slovo „pravidelně“ bylo použito úmyslně, vzhledem k jeho širokému významu. Dále také vzhledem k urychlení vyplňování dotazníku. Nelze se zeptat respondenta konkrétně, například jednou za měsíc, či jednou týdně. Ve většině případů by respondent zakroužkoval všechny odpovědi, neboť služby knihovny využívá dle potřeby, která se neustále mění.

Na otázku využívání služeb odpověděl pouze 1 respondent, že navštěvuje Rakouskou knihovnu nepravidelně. 13 respondentů odpovědělo, že navštěvují Rakouskou knihovnu pravidelně. Pro lepší přehlednost následuje Graf č. 4. 9

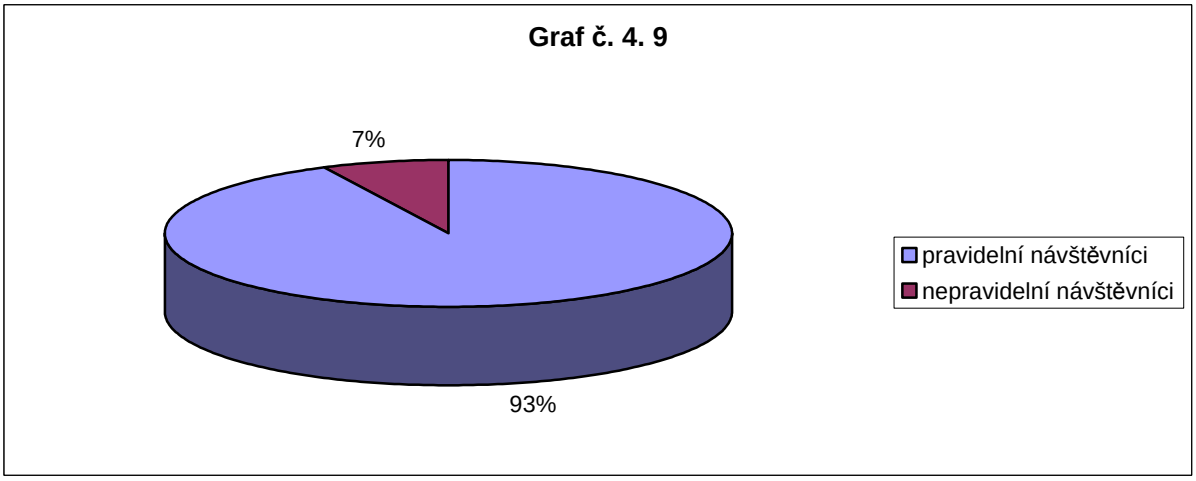

Hypotézu:*"Uživatelé oddělení zahraničních knihoven (Anglické knihovny, Rakouské knihovny a Německé knihovny) jsou pravidelními návštěvníky"* lze po srovnání s procentuálním vyjádření prohlásit za pravdivou. Respondenti jsou pravidelnými návštěvníky Rakouské knihovny.

Návštěvnost Anglické a Německé knihovny respondenty Rakouské knihovny

V dotazníku autorka uvedla otázku, která měla za cíl zjistit, zda uživatelé Rakouské knihovny navštěvují i jinou knihovnu z oddělení zahraničních knihoven. Pokud navštěvují, tak kterou. Otázka v dotazníku byla položena takto:

„Navštěvujete i ostatní knihovny oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje?"

a) **ne**
b) **ano, navštěvuji také Anglickou knihovnu**
c) **ano, navštěvuji také Německou knihovnu**
d) **Ano, navštěvuji Anglickou i Německou knihovnu**

Na otázku odpověděli 2 respondenti, že navštěvují pouze knihovnu Rakouskou. 1 z respondentů odpověděl, že navštěvuje také Anglickou knihovnu. 7 respondentů odpovědělo, že navštěvují také Německou knihovnu. Ostatní 4 respondenti uvedli, že navštěvují kromě Rakouské knihovny i knihovnu Anglickou a Německou.

Z výše uvedených odpovědí účastníků průzkumu vyplývá, že většina návštěvníků Rakouské knihovny navštěvuje i knihovnu Německou. Jejich poměr je procentuelně vyjádřen v Grafu č. 4. 10

Graf č. 4. 10

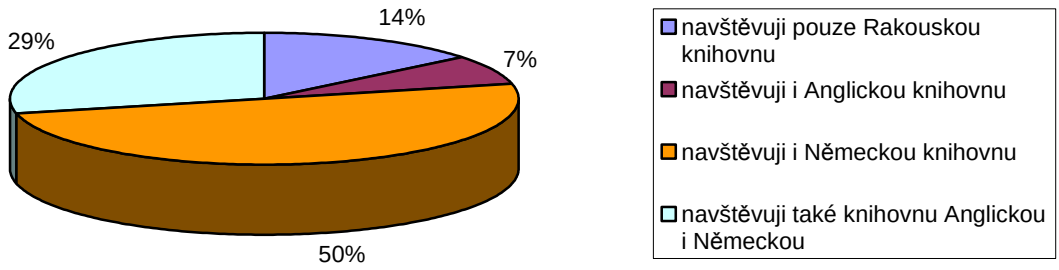

Autorky hypotéza *: " Uživatelé, kteří oddělení zahraničních knihoven (Anglickou knihovnu, Rakouskou knihovnu a Německou knihovnu) navštěvují, tak pouze jednu knihovnu ze tří*" je tedy v případě respondentů Rakouské knihovny nepravdivá.

Spokojenost uživatelů se službami Rakouské knihovny

Pod číslem tři, uvedla autorka v dotazníku tuto otázku:

„Jste spokojený/á se službami Rakouské knihovny?"

a) **ano**

b) **ano, ale malé zlepšení bych uvítal/a**

c) **ne, doporučuji změnit:**

……

Ze 14 respondentů odpovědělo 12, že jsou se službami Rakouské knihovny spokojeni. 2 dotazovaní odpověděli, že jsou spokojeni, ale malé zlepšení by uvítali. Nespokojenost se službami neprojevil žádný z respondentů. Lepší přehled o spokojenosti uživatelů poskytuje Graf č.4. 11

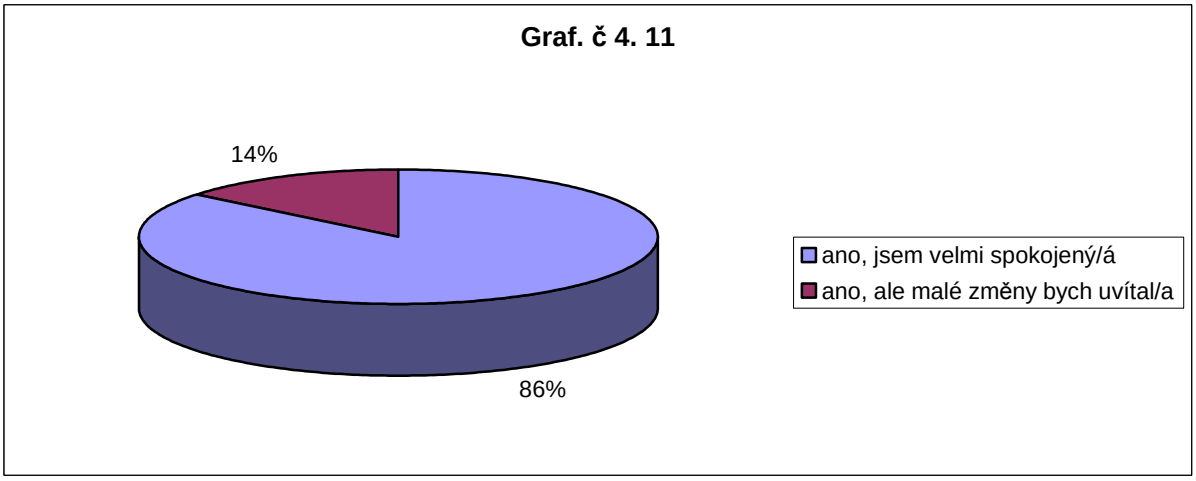

Hypotéza: *„Uživatelé jsou se službami oddělení zahraničních knihoven (Anglickou knihovnou, Rakouskou knihovnou a Německou knihovnou) velmi spokojeni“ s*e na základě výsledků sociologického průzkumu potvrdila. Uživatelé jsou se službami Rakouské knihovny velmi spokojeni.

Spokojenost respondentů s otevírací dobou Rakouské knihovny

Za důležité považovala autorka zjistit, zda jsou uživatelé spokojeni s otevírací dobou Rakouské knihovny a pokud ne, jakou ze změn by uvítali, a jaká otevírací doba by jim více vyhovovala.

Před odpověďmi respondentů na tuto otázku následuje pro přehlednost aktuální otevírací doba Rakouské knihovny:

pondělí: 13:00 - 17:00
úterý: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00
středa: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00
čtvrtek: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00
pátek: 9:00 - 15:00
sobota: zavřeno
neděle: zavřeno

V dotazníku byla položena tato otázka:

„Jste spokojený/á s otevírací dobou Rakouské knihovny?“

a) **ano, jsem spokojený/á**

b) **ne (uveďte prosím návrh otevírací doby tak, aby vám vyhovovala)**

…….

Na tuto otázku odpověděli všichni respondenti že jsou s otevírací dobou Rakouské knihovny spokojeni.

Autorky Hypotéza :“ *Otevírací doba knihoven je pro uživatele nedostačující“* se ukázala jako nepravdivá, neboť s otevírací dobou je spokojeno celých 100% respondentů.

Jaký důvod přivádí respondenty do Rakouské knihovny

Touto otázkou chtěla autorka zjistit, co respondenty do Rakouské knihovny přivádí. Otázka by měla potvrdit či vyvrátit hypotézu :“ *Uživatelé navštěvují zahraniční knihovnu ze studijních důvodů“*. Otázka byla položena takto:

„Rakouskou knihovnu navštěvuji z těchto důvodů:“

a) **ze zájmu**

b) **ze studijních důvodů**

c) **z pracovních důvodů**

d) **jiné……..**

Respondentům bylo v otázce povoleno označit více odpovědí jako správných. Proto čísla neodpovídají počtu dotazníků, neboť mnoho respondentů využilo možnosti označit více odpovědí.

Odpověď a) ze zájmu označilo 10 respondentů.

Odpověď b) ze studijních důvodů označilo 11 respondentů.

Odpověď c) z pracovních důvodů označili 4 respondenti.

Odpověď d) jiné důvody neoznačil žádný z respondentů.

Přehledně procentuálně vyjádřený výsledek přináší Graf č. 4. 12

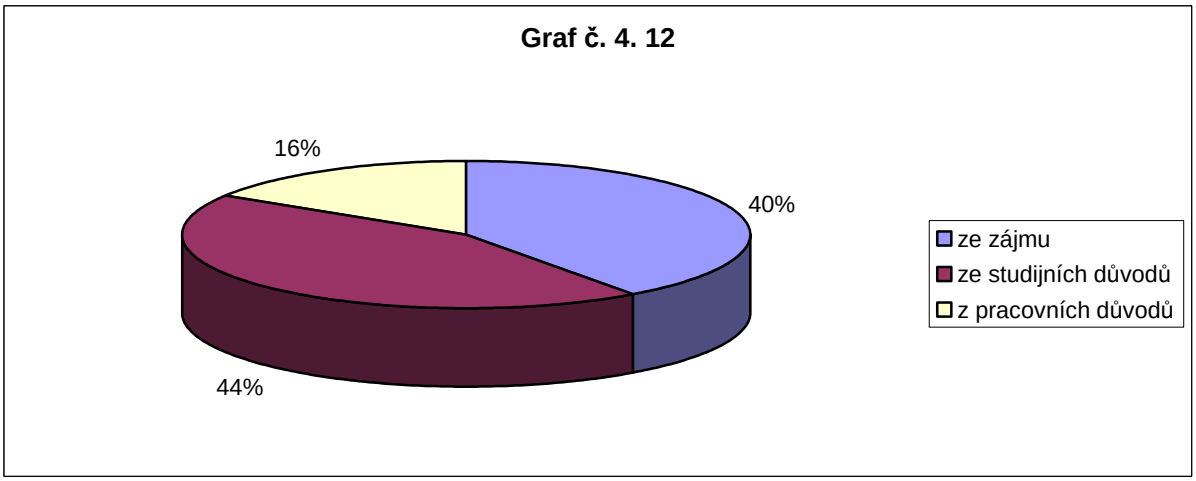

Autorky hypotézu :“ *Uživatelé navštěvují zahraniční knihovny ze studijních důvodů*.“ Nelze přímo potvrdit, ale ani vyvrátit. Procenta u návštěv ze zájmu a ze studijních důvodů jsou přibližně stejná. Studijním důvodům konkurují zájmy uživatelů.

Povědomí respondentů o akcích pořádaných oddělením zahraničních knihoven

Poslední otázkou v dotazníku pro Rakouskou knihovnu chtěla autorka zjistit, zda respondenti Rakouské knihovny vědí o akcích jako jsou výstavy, autorská čtení či promítání filmů. Dále ji také zajímalo, pokud o akcích vědí, zda je navštěvují.

Odpovědi respondentů by měli autorce potvrdit či vyvrátit hypotézu :“ *Návštěvníci nemají povědomí o všech akcích oddělení zahraničních knihoven.“*

V dotazníku byla šestá v pořadí položena tato otázka:

„Máte povědomí o akcích pořádaných oddělením zahraničních knihoven, jako jsou např. výstavy v Galerii Evropského domu, autorská čtení či promítání filmů?“

a) ano mám

b) ano, ale akcí se neúčastním

c) ano, akcí se občas účastním

d) ano, jsem pravidelným návštěvníkem

e) ne

3 respondenti odpověděli, že povědomí o akcích oddělení zahraničních knihoven mají. 4 respondenti odpověděli, že povědomí mají, ale akcí se neúčastní. 5 respondentů Rakouské knihovny označilo že povědomí má a akce občasně navštěvují.

Mezi pravidelné návštěvníky akcí oddělení zahraničních knihoven nepatří ani jeden z respondentů Rakouské knihovny.

2 respondenti označili odpověď poslední a tedy nemají o akcích oddělení zahraničních knihoven vůbec žádné povědomí.

Procentuální vyjádření lze sledovat v Grafu č. 4. 13

Graf č. 4. 13

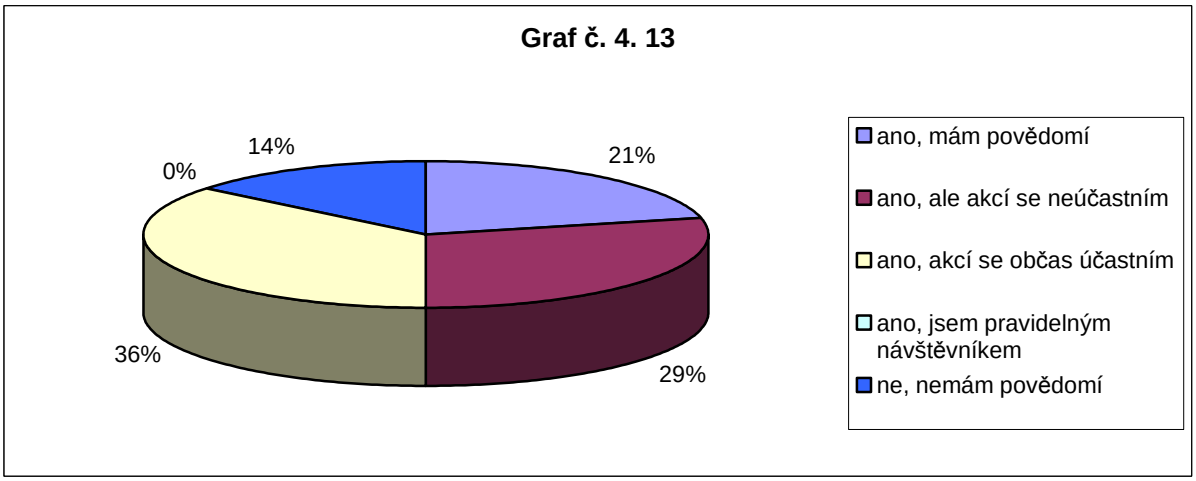

Z výsledků, lze soudit, že autorky hypotéza : " *Návštěvníci nemají povědomí o všech akcích oddělení zahraničních knihoven*" se nepotvrdila, neboť o akcích oddělení zahraničních knihoven nemá povědomí pouze 14% z respondentů, ostatní povědomí mají a někteří akce navštěvují.

4.5 Průzkum v Německé knihovně

Jak bylo uvedeno výše, do Německé knihovny bylo umístěno celkově 70 kusů dotazníků. Z toho 20 kusů v německém jazyce viz (*Příloha č. 12 Dotazník v německém jazyce*) a 50 kusů v českém jazyce viz (*Příloha č. 11 Dotazník v českém jazyce*). Relevantně vyplněných dotazníků se vrátil 1 kus v německém jazyce a 11 kusů v jazyce českém.Po těchto základních údajích přistoupíme k samotným výsledkům.

Respondenti Německé knihovny a jejich charakteristika

Vyplnění dotazníků provedlo celkově 9 žen a 3 muži. Věk respondentů se pohyboval mezi 19– 68 lety. Nejvíce respondentů bylo ve věku 22 let (3 respondenti)

Z 12 respondentů je studujících 10 osob a 2 osoby nestudují. . Jejich poměr je procentuelně vyjádřen v Grafu č. 4. 14

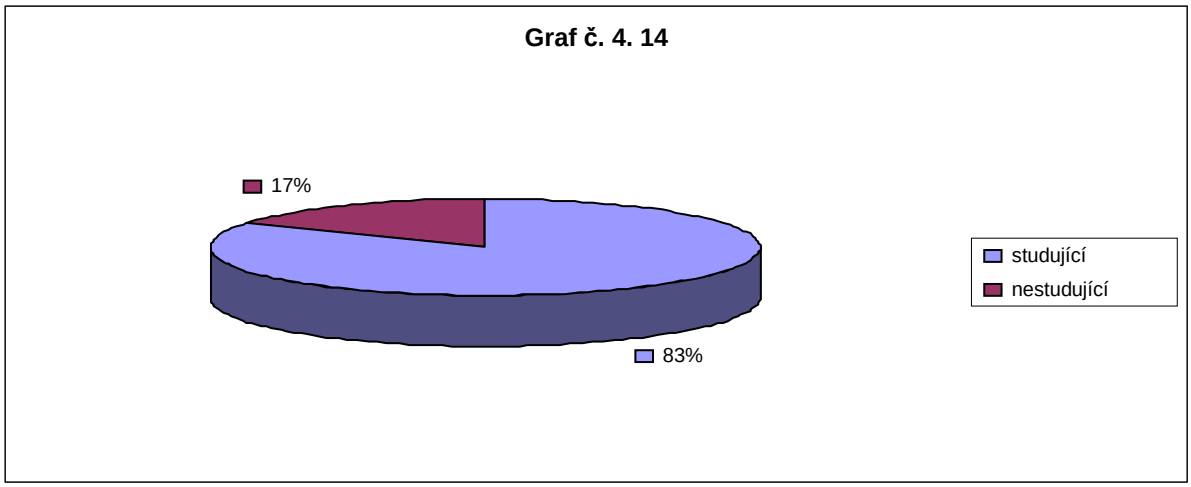

V tomto případě lze říci, že hypotéza : *„Nečastějšími uživateli oddělení zahraničních knihoven (Anglické knihovny, Rakouské knihovny a Německé knihovny) jsou studenti“* musí být potvrzena, neboť ve velké většině (83%) dle průzkumu převažují studující návštěvníci.

V dotazníku autorka požádala studující respondenty o uvedení názvu školy - u vysoké školy studované fakulty a oboru (obor uvedli jen někteří z dotázaných respondentů).

Respondenti studují tyto školy (pokud respondenti studují stejný obor a školu je jejich počet dopsán v závorce):

- Západočeská univerzita v Plzni, Pedagogická fakulta, český jazyk a německý jazyk
- Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta, humanistika
- Západočeská Univerzita v Plzni, Pedagogická fakulta, český jazyk německý jazyk pro střední školy (3 respondenti)
- Gymnázium Bílovice
- Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta, cizí jazyky pro komerční praxi anglický jazyk a německý jazyk (2 respondenti)
- Univerzita J.E. Purkyně, Pedagogická fakulta, český jazyk německý jazyk
- Západočeská univerzita, Pedagogická fakulta, učitelství pro základní školy francouzský jazyk a německý jazyk

Z těchto odpovědí vyplývá že ze 10 studujících respondentů jich celkově 8 studuje Západočeskou univerzitu v Plzni.

Využívání služeb Německé knihovny

Autorku zajímalo, zda jsou respondenti pravidelnými návštěvníky Německé knihovny.

V dotazníku byla položena tato otázka.

„Využíváte pravidelně služby oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje?“

ano – ne

Slovo „pravidelně“ bylo použito úmyslně, vzhledem k jeho širokému významu. Dále také vzhledem k urychlení vyplňování dotazníku. Nelze se zeptat respondenta konkrétně, například jednou za měsíc, či jednou týdně. Ve většině případů by respondent zakroužkoval všechny odpovědi, neboť služby knihovny využívá dle potřeby, která se neustále mění.

Na otázku využívání služeb odpověděl 1 z respondentů, že Rakouskou knihovnu nenavštěvuje pravidelně. Ostatní respondenti (11) knihovnu navštěvují s pravidelností. Pro lepší přehlednost následuje Graf č. 4. 15

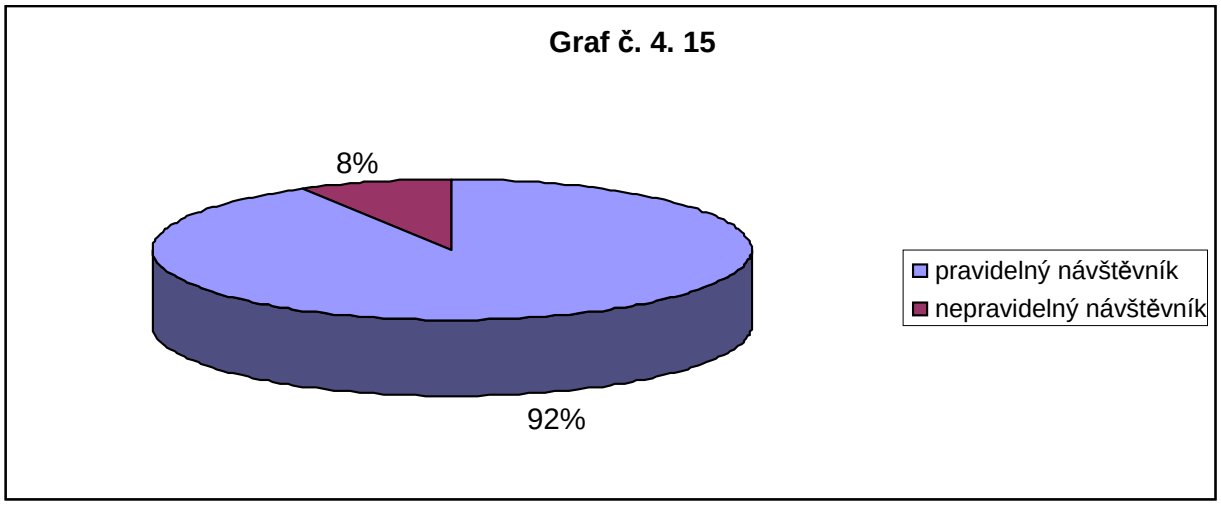

Autorky hypotéza:*"Uživatelé oddělení zahraničních knihoven (Anglické knihovny, Rakouské knihovny a Německé knihovny) jsou pravidelními návštěvníky"* se po konfrontaci s grafickým zobrazením stává pravdivou. 92% respondentů je pravidelným návštěvníkem Německé knihovny.

Návštěvnost Anglické a Rakouské knihovny respondenty Německé knihovny

V dotazníku autorka uvedla otázku, která měla za cíl zjistit, zda uživatelé Německé knihovny navštěvují i jinou knihovnu z oddělení zahraničních knihoven. Pokud navštěvují, tak kterou. Otázka v dotazníku byla položena takto:

„Navštěvujete i ostatní knihovny oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje?"

e) ne

f) ano, navštěvuji také Rakouskou knihovnu

g) ano, navštěvuji také Anglickou knihovnu

h) Ano, navštěvuji Rakouskou i Anglickou knihovnu

Na otázku odpověděli 4 respondenti, že navštěvují pouze knihovnu Německou. 5 z respondentů odpovědělo, že navštěvuje také Rakouskou knihovnu. 2 respondenti odpověděli, že navštěvují také Anglickou knihovnu. 1 z respondentů uvedl, že navštěvuje kromě Německé knihovny i knihovnu Anglickou a Rakouskou.

Z výše uvedených odpovědí účastníků průzkumu vyplývá, že většina návštěvníků Německé knihovny navštěvuje i knihovnu Rakouskou. Jejich poměr je procentuelně vyjádřen v Grafu č. 4. 16.

Graf č. 4. 16

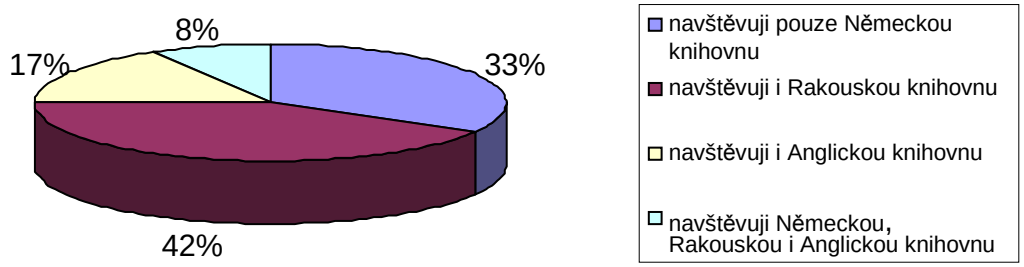

Autorky hypotéza *: " Uživatelé, kteří oddělení zahraničních knihoven (Anglickou knihovnu, Rakouskou knihovnu a Německou knihovnu) navštěvují, tak pouze jednu knihovnu ze tří."* je tedy v případě respondentů Rakouské knihovny nepravdivá.

Spokojenost uživatelů se službami Německé knihovny

Pod číslem tři uvedla autorka v dotazníku tuto otázku:

„Jste spokojený/á se službami Německé knihovny?"

d) ano

e) ano, ale malé zlepšení bych uvítal/a

f) ne, doporučuji změnit:

……

Z 12 respondentů odpověděli všichni, že jsou se službami Německé knihovny velmi spokojeni. Tedy se hypotéza :" *Uživatelé jsou se službami oddělení zahraničních knihoven (Anglickou knihovnou, Rakouskou knihovnou a Německou knihovnou) velmi spokojeni"* na základě tohoto průzkumu potvrdila. 100% respondentů Německé knihovny je se službami velmi spokojeno.

Spokojenost respondentů s otevírací dobou Německé knihovny

Za důležité považovala autorka zjistit, zda jsou uživatelé spokojeni s otevírací dobou Německé knihovny a pokud ne, jakou ze změn by uvítali, a jaká otevírací doba by jim více vyhovovala.

Před odpověďmi respondentů na tuto otázku následuje pro přehlednost aktuální otevírací doba Německé knihovny:

pondělí: 13:00 - 17:00
úterý: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00
středa: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00
čtvrtek: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00
pátek: 9:00 - 15:00
sobota: zavřeno
neděle: zavřeno

V dotazníku byla položena tato otázka:

„Jste spokojený/á s otevírací dobou Německé knihovny?“

c) **ano, jsem spokojený/á**

d) **ne (uveďte prosím návrh otevírací doby tak, aby vám vyhovovala)**

…….

Na tuto otázku odpověděli všichni respondenti že jsou s otevírací dobou Německé knihovny spokojeni.

Autorky Hypotéza :“ *Otevírací doba knihoven je pro uživatele nedostačující“* se ukázala jako nepravdivá, neboť s otevírací dobou je spokojeno celých 100% respondentů.

Jaký důvod přivádí respondenty do Německé knihovny

Záměrem této otázky bylo zjistit, co respondenty do Německé knihovny přivádí. Otázka by měla potvrdit či vyvrátit hypotézu :“ *Uživatelé navštěvují zahraniční knihovnu ze studijních důvodů“*.

Otázka byla položena takto:

„Německou knihovnu navštěvuji z těchto důvodů:“

e) ze zájmu

f) ze studijních důvodů

g) z pracovních důvodů

h) jiné……..

Respondentům bylo v této otázce povoleno označit více odpovědí jako správných. Proto čísla neodpovídají počtu dotazníků, neboť mnoho respondentů využilo možnosti označit více odpovědí.

Odpověď a) ze zájmu označilo 6 respondentů.

Odpověď b) ze studijních důvodů označilo 11 respondentů.

Odpověď c) z pracovních důvodů označili 3 respondenti.

Odpověď d) jiné důvody neoznačil žádný z respondentů.

Přehledně procentuálně vyjádřený výsledek přináší Graf č. 4. 17

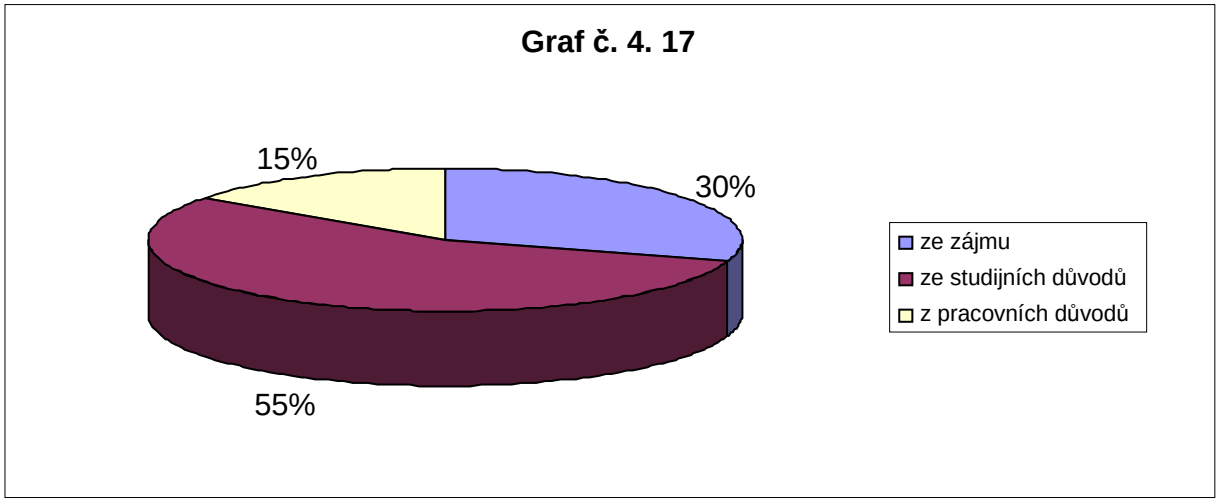

Autorky hypotézu :“ *Uživatelé navštěvují zahraniční knihovny ze studijních důvodů*.“ Lze potvrdit. 55% respondentů Německé knihovny označilo, že navštěvují knihovnu ze studijních důvodů.

Povědomí respondentů o akcích pořádaných oddělením zahraničních knihoven

Poslední otázkou v dotazníku pro Německou knihovnu chtěla autorka zjistit, zda respondenti Německé knihovny vědí o akcích jako jsou výstavy, autorská čtení či promítání filmů. Dále ji také zajímalo, pokud o akcích vědí, zda je navštěvují.

Odpovědi respondentů by měli autorce potvrdit či vyvrátit hypotézu :“ *Návštěvníci nemají povědomí o všech akcích oddělení zahraničních knihoven.“*

V dotazníku byla šestá v pořadí položena tato otázka:

„Máte povědomí o akcích pořádaných oddělením zahraničních knihoven, jako jsou např. výstavy v Galerii Evropského domu, autorská čtení či promítání filmů?“

a) ano mám

b) ano, ale akcí se neúčastním

c) ano, akcí se občas účastním

d) ano, jsem pravidelným návštěvníkem

e) ne

3 respondenti odpověděli, že povědomí o akcích oddělení zahraničních knihoven mají. Další 3 respondenti odpověděli, že povědomí mají, ale akcí se neúčastní. 3 respondenti Německé knihovny označili, že povědomí mají a akce občasně navštěvují.

Mezi pravidelné návštěvníky akcí oddělení zahraničních knihoven nepatří ani jeden z respondentů Německé knihovny.

3 respondenti označili odpověď poslední a tedy nemají o akcích oddělení zahraničních knihoven vůbec žádné povědomí.

Procentuální vyjádření lze sledovat v Grafu č. 4. 18

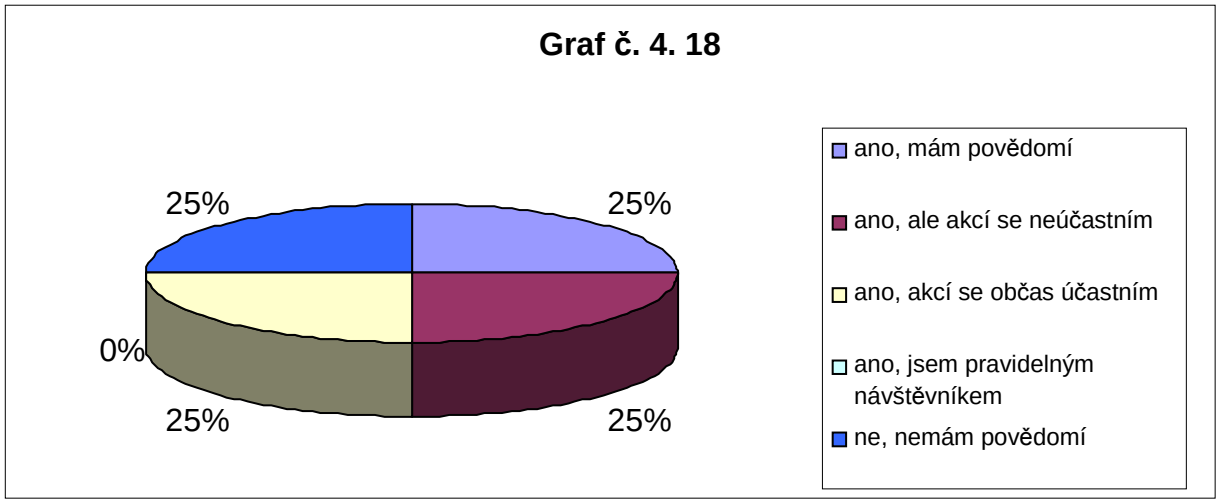

Z výsledků, lze soudit, že autorky hypotéza : " *Návštěvníci nemají povědomí o všech akcích oddělení zahraničních knihoven"* se nepotvrdila, neboť o akcích oddělení zahraničních knihoven nemá povědomí pouze 25% z respondentů, ostatní povědomí mají a někteří akce navštěvují.

5 Závěr

Primárním cílem této bakalářské práce bylo zanalyzovat oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. Autorka využila možnosti bližšího rozčlenění tohoto oddělení a jednotlivě jej analyzovala.

Popsán byl vznik a vývoj jednotlivých knihoven. Autorka provedla analýzu knihovních fondů, návštěvnosti, služeb a akcí Anglické knihovny, Rakouské knihovny a Německé knihovny v období od roku 2002 do roku konce roku 2008. Autorka neopomněla ani neméně zajímavou součást oddělení zahraničních knihoven a analýzu provedla i Galerii Evropského domu.

Pro zpětnou vazbu od uživatel této instituce byl využit sociologický průzkum. Je ovšem nutno konstatovat, že se ho v Rakouské a Německé knihovně zúčastnilo malé množství respondentů.

Z bakalářské práce vyplývá, že oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje se stává jedinečným místem s unikátním knihovním fondem a vysokým počtem návštěv. Oddělení zahraničních knihoven je velmi dobře vybaveno a je připraveno k uspokojení poptávky po zahraniční literatuře v Plzni.

Důležitou součástí oddělení zahraničních knihoven je Galerie Evropského domu, ve které se návštěvník může setkat s vysokou kvalitou vystavovaných děl, kde žádný exponát není vybírán prvoplánově. Galerie Evropského domu je stabilní a uznávaná umělecká scéna a v kruhu plzeňských galerií má své místo.

Přesto, že se Plzeň nachází blízko německy mluvící země, je těžištěm oddělení anglický jazyk.

Ze srovnání jednotlivých knihoven oddělení zahraničních knihoven vychází nejlépe Anglická knihovna. A to především z důvodu velikosti fondu a vysoké návštěvnosti. Anglická knihovna má návštěvníky z řad studentů, ale i z řad nestudujících. Tento fakt ukázal, že se knihovna v tomto bodě odlišuje od knihovny Rakouské a Německé, kde jsou nejčastějšími návštěvníky studenti. U návštěvníku Anglické knihovny lze pozorovat rozdíl, že navštěvují pouze tuto knihovnu, nikoli ostatní knihovny z oddělení zahraničních knihoven, jak je tomu u knihovny Rakouské a Německé.

Spokojenost s Anglickou knihovnou vychází především z velké škály poskytovaných služeb a dostatečné velikosti fondu. Anglické knihovně by se dalo vytknout snad pouze

to, že přes čtyřicet procent jejích návštěvníků nemá žádné povědomí o akcích, které pořádá oddělení zahraniční knihoven.

V porovnání Německé a Rakouské knihovny má Německá knihovna menší fond než Rakouská, ale naopak vykazuje více návštěvníku. V případě těchto dvou knihoven ukázal výzkum, že přibližně padesát procent návštěvníků mají společných, neboť uživatelé jsou pravidelnými návštěvníky obou knihoven. Návštěvníky Rakouské a Německé knihovny jsou převážně studenti.

Tyto dvě výše zmíněné knihovny lze na rozdíl od knihovny Anglické pochválit, neboť jejich uživatelé z velké většiny povědomí o akcích konaných oddělením zahraničních knihoven mají.

Výsledek průzkum z Německé knihovny přinesl jako jediný výsledek stoprocentní spokojenosti se službami této knihovny. Ale nutno dodat, že se zúčastnil malý počet respondentů.

Všechny tři knihovny společně vykazují vysoký počet pravidelných návštěvníků, což je jednoznačný důkaz toho, že jsou uživatelé spokojeni a oddělení zahraničních knihoven jim přináší uspokojení potřeb.

Celkem 14 021 uživatelů, kteří v roce 2008 navštívili oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje, je příslibem do dalších let. Do budoucna přejme tomuto oddělení především dostatek prostředků k udržování tak unikátních knihovních fondů a poskytování kvalitních a zajímavých služeb, jako je tomu dnes.

Seznam použitých a citovaných zdrojů

1. ČEČILOVÁ, Lenka. 2008. *Průzkum čtenářských zájmů čtenářů Knihovny města Plzně ve věku 15-19 let (studentů středních škol) = Survey of reader's interests from users of Pilsen City Library ages 15 – 19 years (high school's students).* Plzeň, 2008-07-31. 44 s., -11- s. příl. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví. Vedoucí bakalářské práce Hana Slámová.
2. Česká centrála cestovního ruchu. CzechTourism. Oddělení výzkumu trhů a trendů. 2008. *Návštěvnost turistických cílů v ČR 2007*. Srpen 2008. Statistická zpráva. Dostupný z WWW: <http://www.czechtourism.cz/index.php?show=003010>.
3. ČSN ISO 690 (01 0197). 1996. *Dokumentace – Bibliografické citace – Obsah, forma struktura*. Praha : Český normalizační institut, 1996. 31 s.
4. ČSN ISO 690-2 (01 0197). *Informace a dokumentace – Bibliografické citace – Část 2: Elektronické dokumenty nebo jejich části*. Praha : Český normalizační institut, 2000. 22 s.
5. DISMAN, Miroslav. 2007. *Jak se vyrábí sociologická znalost : příručka pro uživatele*. Praha : Karolinum, 2007. 374 s. ISBN 978-80-246-0139-7.
6. *Elektronické dokumenty nebo jejich části*. Praha : Český normalizační institut, 2000. 22 s.
7. HENDRYCHOVÁ , Hana. Absenční služby ve světle automatizace. In *50 let Státní vědecké knihovny v Plzni : studie-data-vzpomínky*. Plzeň : Státní vědecká knihovna v Plzni, 2000. s. 79-80. ISBN 80-85093-57-X.
8. *Jazykove-skoly.cz : databáze jazykových škol* [online]. c2009. [cit. 2009-02-28]. Dostupný z WWW: <http://jazykove-skoly.cz/>.
9. KAPSOVÁ, Vlasta. 2006. Evropský dům v Plzni, oddělení zahraničních knihoven a tři roky jeho činnosti. In *55 let Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje : studie – data – vzpomínky, 2000 – 2005.* Plzeň : Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2006, s 143–160. ISBN 80-85093-96-O.
10. Knihovna města Plzně. 2009. *Knihovna města Plzně* [online]. 24.02.2009 [cit. 2009-03-02]. Dostupný z WWW: <http://www.kmp.plzen-city.cz/index.php>.

11. Plzeň (Česko). Magistrát. 2008. *Plzeň : Oficiální informační server města Plzně* [online]. c2008 [cit. 2009-02-28]. Dostupný z WWW: <http://www.plzen.eu/cz/home/index.html>.

12. STEM/MARK. 2005. *Příjezdový cestovní ruch v Plzeňském kraji : sekundární analýza na datech z kontinuálního výzkumu „Příjezdový cestovní ruch 2005-2007“*. Prosinec 2007.Sekundární analýza.Dostupný z WWW: <http://www.turisturaj.cz/attach/6ed9f2ddad495fed62d4997e45b9ba93.ppt#301,1,Snímek 1 .>

13. Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (Plzeň, Česko). 2003. *Roční zpráva za rok 2002*. Plzeň : Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, [2003].

14. Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (Plzeň, Česko). 2004. *Roční zpráva za rok 2003*. Plzeň : Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, [2004].

15. Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (Plzeň, Česko). 2005. *Roční zpráva za rok 2004*. Plzeň : Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, [2005].

16. Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (Plzeň, Česko). 2006. *Roční zpráva za rok 2005*. Plzeň : Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, [2006]. 76 s. Dostupný také z WWW: <http://www.svkpl.cz/cs/o-knihovne/zakladni-dokumenty-knihovny/>.

17. Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (Plzeň, Česko). 2007. *Roční zpráva za rok 2006*. Plzeň : Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, [2007].

18. Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (Plzeň, Česko). 2008. *Roční zpráva za rok 2007*. Plzeň : Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, [2008]. 78 s. Dostupný také z WWW: <http://www.svkpl.cz/cs/o-knihovne/zakladni-dokumenty-knihovny/>.

19. Studijní a vědecká knihovna (Plzeň, Česko). 2009a. *Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje* [online]. 2005-2008 , 26.02.2009 [cit. 2009-03-01]. Dostupný z WWW: <http://www.svkpl.cz/>.

20. Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (Plzeň, Česko). 2009b. Oddělení zahraničních knihoven . *Anglická knihovna* [online]. c2005-2008 , 26.02.2009 [cit. 2009-03-02]. Dostupný z WWW: <http://www.svkpl.cz/cs/knihovny/anglicka-knihovna/>.

21. Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (Plzeň, Česko). 2009c. Oddělení zahraničních knihoven . *Německá knihovna* [online]. c2005-2008 , 26.02.2009 [cit. 2009-03-02]. Dostupný z WWW: <http://www.svkpl.cz/cs/knihovny/nemecka-knihovna/>.

22. Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (Plzeň, Česko). 2009d. Oddělení zahraničních knihoven . *Rakouská knihovna* [online]. c2005-2008 , 26.02.2009 [cit. 2009-03-02]. Dostupný z WWW: <http://www.svkpl.cz/cs/knihovny/rakouska-knihovna/>.

23. Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (Plzeň, Česko). 2009e. *Roční zpráva za rok 2008*. Plzeň : Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, [2009]. Dostupný také z WWW: <http://www.svkpl.cz/cs/o-knihovne/zakladni-dokumenty-knihovny/>.

24. Univerzita Karlova. Lékařská fakulta v Plzni. 2004. *Lékařská fakulta v Plzni* [online]. 2004-2009 [cit. 2009-02-28]. Dostupný z WWW: <http://www.lfp.cuni.cz/>.

25. Útvar koncepce a rozvoje města Plzně. 2006. *Útvar koncepce a rozvoje města Plzně* [online]. c2006 [cit. 2009-02-28]. Dostupný z WWW: <http://ukr.plzen.eu/>.

26. VYČICHLO , Jaroslav. 2009. Evropský dům v Plzni. *Knihovní obzor : Čtvrtletník Vědecké knihovny v Olomouci* [online]. 1998, roč. 4 [cit. 2009-02-05]. Dostupný z WWW: <http://www.vkol.cz/cs/dokumenty/knihovni-obzor/clanek/evropsky-dum-v-plzni/>. ISSN 1214-6498.

27. Západočeská univerzita. 2009. *Západočeská univerzita v Plzni* [online]. c2009 [cit. 2009-02-28]. Dostupný z WWW: <http://www.zcu.cz/>.

28. Západočeská univerzita. Univerzitní knihovna. 2009. *Univerzitní knihovna Západočeské univerzity v Brně* [online]. 2008 [cit. 2009-03-05]. Dostupný z WWW: <http://knihovna.zcu.cz/>.

29. Západočeská univerzita. Ústav jazykové přípravy. 2007. *Ústav jazykové přípravy* [online]. c2007 [cit. 2009-02-28]. Dostupný z WWW: <http://www.ujp.zcu.cz/>.

30. Západočeské museum (Plzeň. Česko). 2009. *Západočeské museum v Plzni : Knihovna*. [cit. 2009-03-05]. Dostupný z WWW: <http://www.zcm.cz/index.php?page=knihovna>.

Přílohy

Seznam příloh

Příloha č. 1 Seznam grafů

Příloha č. 2 Kategorizace středních škol

Příloha č. 3 Otevírací doba oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje

Příloha č. 4 Uspořádání dokumentů v Anglické knihovně

Příloha č. 5 Přírůstky do fondů 2002 - 2008

5.1 Přírůstek fondu za rok 2002

5. 2 Přírůstek fondu za rok 2003

5. 3 Přírůstek fondu za rok 2004

5. 4 Přírůstek fondu za rok 2005

5. 5 Přírůstek fondu za rok 2006

5. 6 Přírůstek fondu za rok 2007

5. 7 Přírůstek fondu za rok 2008

Příloha č. 6 Souhrnný přírůstek do fondů knihoven 2002-2008

Příloha č. 7 Souhrnné porovnání návštěvnosti oddělení zahraničních knihoven 2002-2008

Příloha č. 8 Výpůjčky a návštěvnost oddělení zahraničních knihoven 2002-2008

8. 1 Výpůjčky, návštěvnost 2002

8. 2 Výpůjčky, návštěvnost 2003

8. 3 Výpůjčky, návštěvnost 2004

8. 4 Výpůjčky, návštěvnost 2005

8. 5 Výpůjčky, návštěvnost 2006

8. 6 Výpůjčky, návštěvnost 2007

8. 7 Výpůjčky, návštěvnost 2008

Příloha č. 9 Uspořádání fondu Rakouské knihovny

Příloha č. 10 Dotazníky pro Anglickou knihovnu v anglickém jazyce

Příloha č. 11 Dotazník v českém jazyce

Příloha č. 12 Dotazník v německém jazyce

Příloha č. 13 Fotodokumentace Evropského domu

Příloha obrázek č. 13. 1 Zelenožlutá budova Evropského domu

Příloha obrázek č. 13. 2 Rozcestník

Příloha obrázek č. 13. 3 Nádvoří Evropského domu

Příloha č. 14 Fotodokumentace Anglické knihovny

Příloha obrázek 14. 1 Výpůjční pult Anglické knihovny

Příloha obrázek 14. 2 Dětské oddělení v Anglické knihovně

Příloha č. 15 Fotodokumentace Rakouské knihovny

Příloha obrázek č. 15. 1 Interiér Rakouské knihovny

Příloha obrázek č. 15. 2 Videosál Rakouské knihovny

Příloha č. 16 Fotodokumentace Německé knihovny

Příloha obrázek č. 16. 1 Interiér Německé knihovny

Příloha obrázek č. 16. 2 Periodika ve fondu Německé knihovny

Příloha č. 17 Fotodokumentace Galerie Evropského domu

Příloha obrázek č. 17. 1 Interiér Galerie Evropského domu

Příloha č. 1 Seznam Grafů

Graf č. 4.1 Respondenti Anglické knihovny a jejich charakteristika

Graf č. 4. 2 Využívání služeb Anglické knihovny

Graf č. 4. 3 Návštěvnost Rakouské a Německé knihovny respondenty Anglické knihovny

Graf č. 4. 4 Spokojenost uživatelů se službami Anglické knihovny

Graf č. 4. 5 Spokojenost respondentů s otevírací dobou Anglické knihovny

Graf č. 4. 6 Jaký důvod přivádí respondenty do Anglické knihovny

Graf č. 4. 7 Povědomí respondentů Anglické knihovny o akcích pořádaných oddělením zahraničních knihoven

Graf č. 4. 8 Respondenti Rakouské knihovny a jejich charakteristika

Graf č. 4. 9 Využívání služeb Rakouské knihovny

Graf č 4. 10 Návštěvnost Anglické a Německé knihovny respondenty Rakouské knihovny

Graf č. 4. 11 Spokojenost uživatelů se službami Rakouské knihovny

Graf č. 4. 12 Jaký důvod přivádí respondenty do Rakouské knihovny

Graf č. 4. 13 Povědomí respondentů o akcích pořádaných oddělením zahraničních knihoven

Graf č. 4. 14 Respondenti Německé knihovny a jejich charakteristika

Graf č. 4. 15 Využívání služeb Německé knihovny

Graf. č. 4. 16 Návštěvnost Anglické a Rakouské knihovny respondenty Německé knihovny

Graf č. 4. 17 Jaký důvod přivádí respondenty do Německé knihovny

Graf č. 4. 18 - Povědomí respondentů o akcích pořádaných oddělením zahraničních knihoven

Příloha č. 2 Kategorizace středních škol

GYMNÁZIA
Gymnázium, Mikulášské náměstí
Gymnázium Luďka Pika
Masarykovo gymnázium
Sportovní gymnázium
Gymnázium Františka Křižíka, s.r.o.
Církevní gymnázium

ŠKOLY S TECHNICKÝM ZAMĚŘENÍM
VOŠ a Střední průmyslová škola elektrotechnická
Střední průmyslová škola strojnická
Střední průmyslová škola dopravní
Střední průmyslová škola stavební

DALŠÍ SPECIFICKY ZAMĚŘENÉ ODBORNÉ ŠKOLY
Konzervatoř
Soukromá střední uměleckoprůmyslová škola Zámeček, s.r.o
Soukromá střední uměleckoprůmyslová škola Plzeň Litice

Obchodní akademie
Plzeňská obchodní akademie, s.r.o.
Střední odborná škola obchodu, užitého umění a designu
Sportovní a podnikatelská střední škola, s.r.o.
Střední odborná škola poštovní a SOU učiliště poštovní

Hotelová škola
Střední odborná škola a SOU obchodu, služeb a provozu hotelů, s.r.o.
Střední zdravotnická škola a VOŠ zdravotnická
Střední odborná škola ochrany osob a majetku, s.r.o.
Střední odborná škola profesora Švejcara
Integrovaná střední škola živnostenská

STŘEDNÍ ODBORNÁ UČILIŠTĚ
Střední odborné učiliště potravinářské
Střední odborné učiliště elektrotechnické
Střední odborné učiliště stavební
Střední odborné učiliště obchodu a řemesel, s.r.o. Starý Plzenec
Odborné učiliště a praktická škola

[Čečilová, 2008]

Příloha č. 3 Otevírací doba oddělení zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje

Anglická knihovna

pondělí: zavřeno

úterý: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00

středa: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00

čtvrtek: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00

pátek: 9:00 - 15:00

sobota: 9:00 - 12:00

neděle: zavřeno

Rakouská knihovna

pondělí: 13:00 - 17:00

úterý: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00

středa: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00

čtvrtek: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00

pátek: 9:00 - 15:00

sobota: zavřeno

neděle: zavřeno

Německá knihovna

pondělí: 13:00 - 17:00

úterý: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00

středa: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00

čtvrtek: 9:00 - 12:00,13:00 - 17:00

pátek: 9:00 - 15:00

sobota: zavřeno

neděle: zavřeno

Příloha č. 4 Uspořádání dokumentů v Anglické knihovně

Uspořádání dokumentů v Anglické knihovně

Pořádání Anglické knihovny je ovlivněno Britskou Radou, která má ve svých knihovnách specifické uspořádání – lokace (location) a klasifikaci (classification) a vše je popsáno dle zkratek, které zastupují celý název.

RL – referenční knihovna (reference library)

LL – literatura k absenčním výpůjčkám (loan library)

BS – britské reálie (british studies) – BS

CEX – Cambridgské zkoušky (cambridge examinations)

ESP – speciální anglické dokumenty (english for special purpose)

F – beletrie (fiction library)

EVL – literatura světových autorů (everyman's literature)

SR –zjednodušená literatura (simplified readers)

PER – periodika (periodicals)

AC – běžná literatura (A/C library)

VLB – videa k zapůjčení (video for loan)

CDL – CD knihovna (CD library)

CDR – CD-ROM

MM – multimedia

EQ – další vybavení knihovny (equipment)

klasifikace:

C – knihy ke kurzům (course books)

TT – učitelská teorie (teacher theory) (TT/L Linguistics)

TP – učitelská praxe (teacher practice)

TL – učitelská literatura (teacher literature)

M – směs – hry, aktivity, písničky … (miscellaneous)

G – gramatika, procvičování (grammer, grammer practice)

SP – výslovnost (skills pronunciation)

SV – slovíčka (skills vocabluary)

SL – poslech (skills listening)

SC – konverzace (skills speaking – conversation)

SR – čtení (skills reading)

SW – psaní (skills writting)

ST – testy (skills testing)

britská studia (British studies) :

B = background – průprava

D = dictionary – slovník

cambridgské zkoušky (cambridge exams):

CEX/CPE – Certificate of Proficiency English (certifikát odborné angličtiny)

CEX/CAE – Certificate of Advanced English (certifikát pokročilé angličtiny)

CEX/FCE – First Certificate of English (základní certifikát)

CEX/PET – Preliminary English Test (úvodní, předběžný)

CEX/KET – Key English Test (klíčový)

CEX/S – Young Learners – Starters (začátečník)

CEX/M – Young Learners – Movers (mírně pokročilý)

CEX/F – Young Learners – Flayers (pokročilý)

ST – Skills Testing – další zkoušky znalostí v jazyce

speciální angličtina (english for specific english):

ESP/B – Business English (obchodní angličtina)

ESP/TT– Travel and Tourism (cestovní a angličtina a turismus)

ESP/M – Medicine (lékařská angličtina)

ESP/L – Law (právnická angličtina)

beletrie (fiction library):

Fic/P – poetry (poezie)

Fic/D – drama (drama)

zjednodušená literatura (simplfied readers):

Junior fiction

SR – Skills Reading (dovednosti ve čtení)

Příloha č. 5 Přírůstky do fondů 2002 - 2008

5. 1 Přírůstek fondu za rok 2002

2002	***knihy***	***audio***	***video***	***CD***	***CD-ROM***	Celkem
Anglická knihovna	242	125	0	0	2	**369**
Rakouská knihovna	143	16	19	8	4	**176**
Německá knihovna	97	61	5	10	1	**188**

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2003]

5. 2 Přírůstek fondu za rok 2003

2003	***knihy***	***audio***	***video***	***CD***	***CD-ROM***	Celkem
Anglická knihovna	918	117	16	7	14	**1 056**
Rakouská knihovna	50	0	1	3	1	**55**
Německá knihovna	201	4	5	8	3	**221**

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2004]

5. 3 Přírůstek fondu za rok 2004

2004	***knihy***	***audio***	***video***	***digit***	Celkem
Anglická knihovna	415	72	82	85	**654**
Rakouská knihovna	121	2	1	7	**131**
Německá knihovna	122	9	17	2	**150**

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2005]

5. 4 Přírůstek fondu za rok 2005

2005	***knihy***	***audio***	***video***	***digit***	Celkem
Anglická knihovna	1 554	76	20	108	**2 758**
Rakouská knihovna	128	5	1	11	**145**
Německá knihovna	147	19	12	15	**193**

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2006]

5. 5 Přírůstek fondu za rok 2006

2006	***knihy***	***audio***	***video***	***CD***	***CD-ROM***	***DVD***	Celkem
Anglická knihovna	2 379	9	0	1	13	50	**2 452**
Rakouská knihovna	245	3	4	36	3	14	**305**
Německá knihovna	123	2	3	3	1	4	**136**

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2007]

5. 6 Přírůstek fondu rok 2007

2007	***knihy***	***audio***	***video***	***CD***	***CD-ROM***	***DVD***	Celkem
Anglická knihovna	2 899	22	7	18	13	10	**2 969**
Rakouská knihovna	299	0	0	19	6	15	**339**
Německá knihovna	175	0	0	27	0	24	**226**

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2008]

5. 7 Přírůstek fondu rok 2008

2008	***knihy***	***audio***	***video***	***CD***	***CD-ROM***	***DVD***	Celkem
Anglická knihovna	1 538	53	183	131	0	3	**1 908**
Rakouská knihovna	141	0	0	9	0	1	**151**
Německá knihovna	178	0	3	24	0	6	**211**

[Studijní a vědecká knihovna, 2009e]

Příloha č. 6 Souhrnný přírůstek do fondů knihoven 2002-2008

Přírůstek fondu 2002- 2008	Rok 2002	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008
Anglická knihovna	369	1 056	654	2 758	2 452	2 969	1 908
Rakouská knihovna	176	55	131	145	305	339	151
Německá knihovna	188	221	150	193	136	226	211

Příloha č. 7 Souhrnné porovnání návštěvnosti oddělení zahraničních knihoven 2002-2008

Návštěvnost 2002- 2008	Rok 2002	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008
Anglická knihovna	13 383	11 763	12 048	13 165	9 491	12 934	9 548
Rakouská knihovna	6 157	5 889	5 286	4 088	5 752	4 426	1 241
Německá knihovna	7 907	6 598	5 984	5 985	5 673	6 318	3 232
celkem	**27 447**	**24 250**	**23 318**	**23 238**	**20 916**	**23 678**	**14 021**

Příloha č. 8 Výpůjčky a návštěvnost oddělení zahraničních knihoven 2002-2008

8. 1 Výpůjčky, návštěvnost 2002

2002	***Počet návštěvníků***	***Absenční výpůjčky knih a časopisů***	***Ostatní absenční výpůjčky***	***Prezenční výpůjčky knih a časopisů***	***Ostatní prezenční výpůjčky***
Anglická knihovna	13 383	13 268	3 337	557	88
Rakouská knihovna	6 157	1 804	92	1 573	16
Německá knihovna	7 907	3 089	602	1 080	172
Celkem	**27 447**	**18 161**	**4 031**	**3 210**	**276**

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2003]

8. 2 Výpůjčky, návštěvnost 2003

2003	***Počet návštěvníků***	***Absenční výpůjčky knih a časopisů***	***Ostatní absenční výpůjčky***	***Prezenční výpůjčky knih a časopisů***	***Ostatní prezenční výpůjčky***
Anglická knihovna	11 763	12 470	57	423	748
Rakouská knihovna	5 889	800	2 848	2 605	83
Německá knihovna	6 598	3 807	3 114	3 377	245
Celkem	**24 250**	**17 077**	**6 019**	**6 405**	**976**

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2004]

8. 3 Výpůjčky, návštěvnost 2004

2004	***Počet návštěvníků***	***Absenční výpůjčky knih a časopisů***	***Ostatní absenční výpůjčky***	***Prezenční výpůjčky knih a časopisů***	***Ostatní prezenční výpůjčky***
Anglická knihovna	12 048	12 678	3 827	423	886
Rakouská knihovna	5 286	704	72	2 605	100
Německá knihovna	5 984	2 697	495	3 377	161
Celkem	**23 318**	**16 079**	**4 394**	**6 405**	**1 147**

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2005]

8. 4 Výpůjčky, návštěvnost 2005

2005	***Počet návštěvníků***	***Absenční výpůjčky knih a časopisů***	***Ostatní absenční výpůjčky***	***Prezenční výpůjčky knih a časopisů***	***Ostatní prezenční výpůjčky***
Anglická knihovna	13 165	12 218	3 549	546	881
Rakouská knihovna	4 088	645	49	1 520	83
Německá knihovna	5 985	2 553	481	4 263	239
Celkem	**23 238**	**15 416**	**4 079**	**6 329**	**1 203**

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2006]

8. 5 Výpůjčky, návštěvnost 2006

2006	***Počet návštěvníků***	***Absenční výpůjčky knih a časopisů***	***Ostatní absenční výpůjčky***	***Prezenční výpůjčky knih a časopisů***	***Ostatní prezenční výpůjčky***
Anglická knihovna	9 491	10 049	2 339	344	923
Rakouská knihovna	5 752	613	78	1 819	90
Německá knihovna	5 673	2 127	415	4 462	639
Celkem	**20 916**	**12 789**	**2 832**	**6 625**	**1 652**

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2007]

8. 6 Výpůjčky, návštěvnost rok 2007

2007	***Počet návštěvníků***	***Absenční výpůjčky knih a časopisů***	***Ostatní absenční výpůjčky***	***Prezenční výpůjčky knih a časopisů***	***Ostatní prezenční výpůjčky***
Anglická knihovna	12 934	12 515	2 047	319	923
Rakouská knihovna	4 426	729	61	1 118	90
Německá knihovna	6 318	1 848	388	4 959	639
Celkem	**23 678**	**15 092**	**2 496**	**6 466**	**1 652**

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2008]

8. 7 Výpůjčky, návštěvnost rok 2008

2008	***Počet návštěvníků***	***Absenční výpůjčky knih a časopisů***	***Ostatní absenční výpůjčky***	***Prezenční výpůjčky knih a časopisů***	***Ostatní prezenční výpůjčky***
Anglická knihovna	9 548	13 408	534	313	270
Rakouská knihovna	1 241	726	108	1 244	230
Německá knihovna	3 232	2 286	380	3 470	796
Celkem	**14 021**	**16 420**	**1 022**	**5 027**	**1 296**

[Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 2009e]

Příloha č.9 Uspořádání fondu Rakouské knihovny

Uspořádání fondu v Rakouské knihovny

beletrie:

- řazeno dle prvních třech písmen dle příjmení autora

edice:

- Edice Europa er Lesen – EUR
- Detektivky a krimi – označeno QKR
- Lesebuch –řazeno samostatně v regále u písmene „L“ – označeno –LES
- Samostatně – scifi a fantasy
- dětská literatura
- Scifi – označena SCI-FI
- Dětská literatura – označena DEL
- Lichtenštejnsko – samostatně – označeno LICHTENSTEIN

odborná literatura:

- Řazeno dle MDT , ale knihovna má své vlastní interní rozdělení:

7 umění všeobecně
72 architektura
73 sochařství
74 kresba, řemesla
75 malířství
76 grafika
796 sport
80 jazykověda
80.1 slovníky
80.2 učebnice
80.3 dialekty
80.4 zkoušky
80.5 gramatika
80.6 pracovní praxe + korespondence
80.7 easy reader
82 světová literatura
83 rakouská literatura
90 archeologie
90.1 reálie
90.2 vlastivědné příběhy
91 zeměpis
91.1 mapy a atlasy
91.2 Vídeň
91.3 statní země
92 biografie

životopisy: řazeny číselně a za mezerou následují první tři písmena příjmení př. :

Marie Terezie = 92 MTH

Franc Josef = 92 FRJ

Příloha č. 10 Dotazníky pro Anglickou knihovnu v anglickém jazyce

Questionnaire – English Library

I would like to ask you to fill in this questionnaire. The questionnaire is anonymous and will be used as a sociological support for my Bachelor thesis.

Man – Woman

Age: ……..

Student?

No

Yes (Please fill in – name of school, university, faculty, field)

……

1. **Are you a frequent visitor of Department of Foreign Libraries of Education and Research Library of Pilsner Region?**

yes – no

2. **Do you also attend others libraries of Department of Foreign Libraries (Austrian library and German library)?**

a) No

b) Yes, Austrian Library

c) Yes, German Library

d) Yes, both

3. **Are you content with the library services of The English Library?**

a) yes, I am content

b) yes, but I advise you to improve:

……

c) no, I advise you to improve :

…….

4. Are you content with the opening hours of English Library?

a) yes, I´m content

b) no (please fill in your suggestion for better opening hours)

……..

5. I attend the Library for these reasons:

(you can mark more possibilities)

a) out of interest

b) out of study reasons

c) out of works reasons

d) others
……

6. Do you know about cultural events of Department of Foreign Libraries of Education and Research Library of Pilsner Region?

a) yes

b) yes, but I don´t attend the events

c) yes, I visit it occasionally

d) yes, I´m frequent visitor

e) no

Thank you for your time.

Kateřina Mašková
maskovak@gmail.com
3. year of bachalor study
Institut of Information and Library Science
Charles University in Prague, Philosophical Faculty

Příloha č. 11 Dotazník v českém jazyce

Dotazník – Anglická knihovna

Dovoluji si Vás požádat o vyplnění následujícího dotazníku. Dotazník je anonymní a bude sloužit jako sociologická podpora pro moji bakalářskou práci.

Muž – Žena

Věk: ……..

Jste student?

Ne

Ano (vyplňte prosím název školy – u vysoké školy uveďte prosím studovanou fakultu a obor)

……

5. **Využíváte pravidelně služby oddělení zahraničních knihoven Studijní vědecké knihovny Plzeňského kraje?**

ano – ne

6. **Navštěvujete i ostatní knihovny oddělení zahraničních knihoven (Rakouskou knihovnu a Německou knihovnu)?**

e) Ne

f) Ano, navštěvuji také Rakouskou knihovnu

g) Ano, navštěvuji také Německou knihovnu

h) Ano, navštěvuji Rakouskou i Německou knihovnu

7. **Jste spokojený/á se službami anglické knihovny?**

d) ano, jsem velmi spokojený/á

e) ano, ale malé zlepšení bych uvítal/a

f) ne, doporučuji změnit :

…….

Jste spokojený/á s otevírací dobou Anglické knihovny?

c) ano, jsem spokojený/á

d) ne (uveďte prosím návrh otevírací doby tak, aby vám vyhovovala)

……

5. Anglickou knihovnu navštěvuji z těchto důvodů:

(možné zakroužkovat více možností)

e) ze zájmu

f) ze studijních důvodů

g) z pracovních důvodů

h) jiné
……

6. Máte povědomí o akcích pořádaných oddělením zahraničních knihoven, jako jsou např. výstavy v galerii Evropského domu, autorská čtení či promítání filmů?

f) ano mám

g) ano, ale akcí se neúčastním

h) ano, akcí se občas účastním

i) ano, jsem pravidelným návštěvníkem

j) ne

Děkuji za Váš čas a ochotu.

Kateřina Mašková
maskovak@gmail.com
3. ročník bakalářského studia
Ústav informačních studií a knihovnictví
Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta

Příloha č. 12 Dotazník v německém jazyce

Fragebogen – Österreichische Bibliotek

Ich möchte Sie gern darum bitten, ob Sie den Fragebogen ausfüllen könnten. Der Fragebogen ist anonym und die gewonnenen Informationen werden wie die soziologische Unterstützung für meine Arbeit verwendet werden.

Mann - Frau

Alter: ……..

Sind Sie Student?

Nein

Ja(Füllen Sie aus, bitte, den Namen der Schule, im Falle der Hochschule, schreiben Sie auf, bitte, auch Ihre Fakultät und Ihr Fach, die Sie studieren).

……

1. **Nutzen Sie regelmäβig die Dienste der Abteilung für ausländische Bibliotheken der Bibliothek - Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje aus?**

ja - nein

2. **Besuchen Sie auch andere Bibliotheken der Abteilung für ausländische Bibliotheken (Deutsche Bibliothek und Englische Bibliothek)?**

a) Nein

b) Ja, ich besuche auch Deutsche Bibliothek

c) Ja, ich besuche auch Englische Bibliothek

d) Ja, ich besuche sowohl Deutsche Bibliothek, als auch Englische Bibliothek

3. **Sind Sie zufrieden mit den Diensten der Österreichische Bibliothek?**

a) Ja, ich bin damit sehr zufrieden

b) Etwas könnte verbessert werden.

c) Ich würde einige Änderungen empfehlen.

4. Sind Sie zufrieden mit den Amtsstunden für die Öffentlichkeit der Österreichische Bibliothek?

a) Ja, ich bin damit zufrieden

b) Nein (Schreiben Sie auf, bitte, den Vorschlag der Amtsstunden, mit denen Sie einverstanden sind)

……

5. Österreichische Bibliothek besuche ich unter diesen Gründen:

(Möglichkeit, auch mehrere Punkte auszuwählen)

a) Interesse

b) Studium

c) Profession

d) andere Gründe……

6. Haben Sie Übersicht über die unter der Abteilung für ausländische Bibliotheken stattgefundenen Veranstaltungen, z.B. Ausstellungen in der Galerie Evropského domu, Autorenlesungen oder Film projektion?

a) Ja, ich habe Übersicht darüber

b) Ja, ich habe Übersicht darüber, aber ich nehme daran nicht teil.

c) Ja, ich nehme daran ab und zu teil.

d) Ja, ich bin ein ständiger Teilnehmer

e) Nein

Ich danke Ihnen für Ihre Zeit und für Ihr freundliches Entgegenkommen.

Kateřina Mašková
maskovak@gmail.com
Der 3. Jahrgang
Institut für Informationsstudien
Karls-Universität in Prag, Philosophische Fakultät

Příloha č. 13 Fotodokumentace Evropského domu

(Fotodokumentace autor: Mašková, 2009)

Příloha obrázek č. 13. 1 zelenožlutá budova Evropského domu

Příloha obrázek č. 13. 2 rozcestník

Příloha obrázek č. 13. 3 nádvoří Evropského domu

Příloha č. 14 Fotodokumentace Anglické knihovny

(Fotodokumentace autor: Mašková, 2009)

Příloha obrázek č. 14. 1 výpůjční pult Anglické knihovny

Příloha obrázek č. 14. 2 dětské oddělení v Anglické knihovně

Příloha č. 15 Fotodokumentace Rakouské knihovny

(Fotodokumentace autor: Mašková, 2009)

Příloha obrázek č. 15. 1 interiér Rakouské knihovny

Příloha obrázek č. 15. 2 videosál Rakouské knihovny

Příloha č. 16 fotodokumentace Německé knihovny

(Fotodokumentace autor: Mašková, 2009)

Příloha obrázek č. 16. 1 interiér Německé knihovny

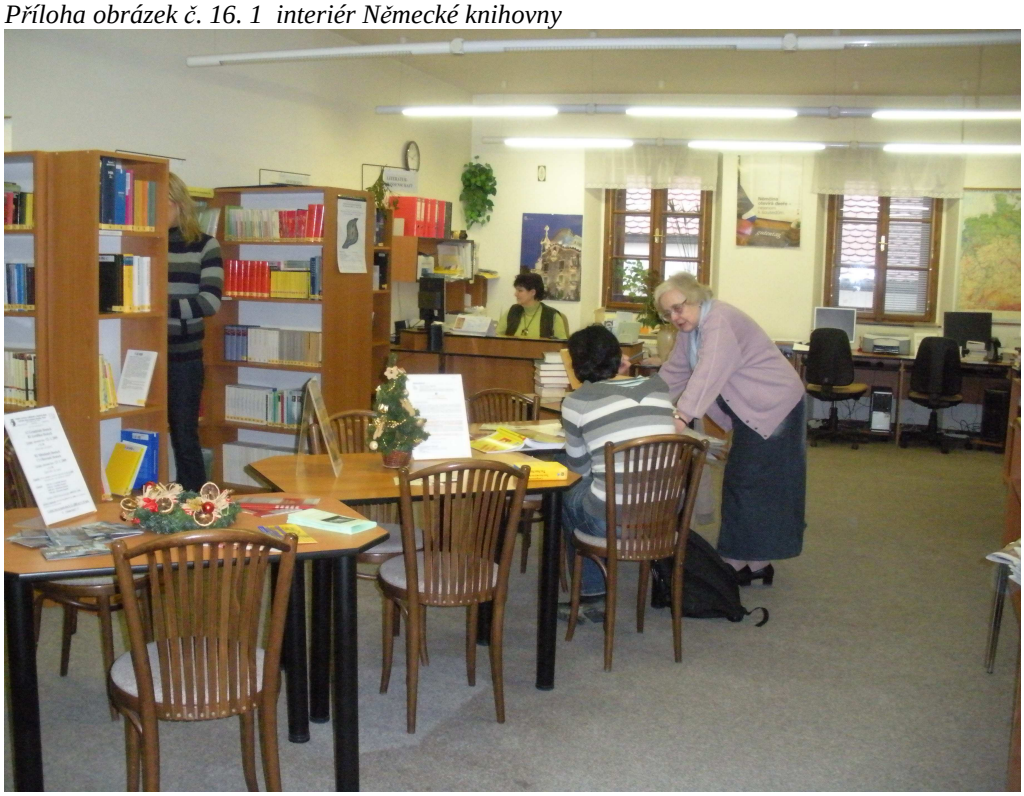

Příloha obrázek č. 16. 2 periodika ve fondu Německé knihovny

Příloha 17 Fotodokumentace Galerie Evropského domu

(Fotodokumentace autor: Mašková, 2009)

Příloha obrázek č. 17. 1 interiér Galerie Evropského domu

EVIDENCE VÝPŮJČEK

Prohlášení:
Dávám svolení k půjčování této bakalářské práce. Uživatel potvrzuje svým podpisem, že bude tuto práci řádně citovat v seznamu použité literatury.

V Plzni, dne 8. května 2009

Kateřina Mašková

Jméno	Katedra / Pracoviště	Datum	Podpis